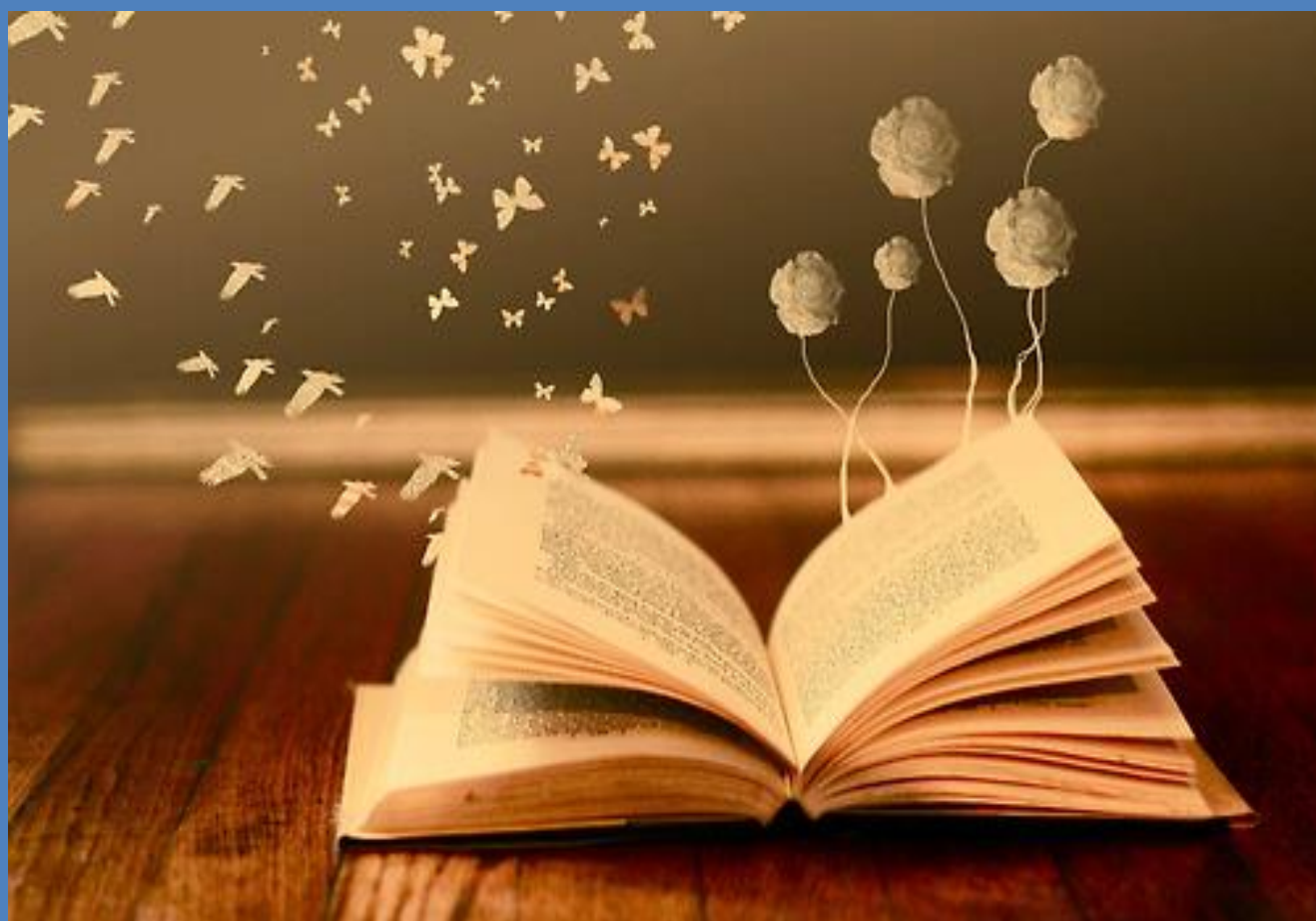

Colegiul Economic "Hermes"
Petroșani

Anul 9, nr. 17/ 2025

THINK OUTSIDE THE BOX!

ISSN: 2537- 6063

ISSN-L: 2537- 6063

COLECTIVUL DE REDACȚIE

Coordonatori: Director: prof. Ramona Estera Ința
Director adjunct: prof. Mihaela-Viorica Ionițoaci

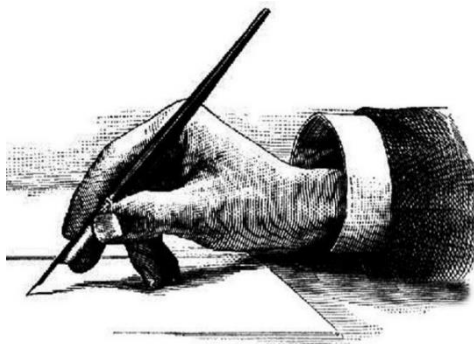
Tehnoredactare și design grafic:
prof. Mihaela-Viorica Ionițoaci
Dacia-Petronela Costea

Corector: prof. Alina Tănăsie

COLABORATORI

Profesori: Ramona Estera Ința
Margareta Popescu
Maria Șchiopu
Alina Tănăsie
Matilda Roșia
Ciprian Ilea

Mihaela-Viorica Ionițoaci
Clara Ianc Rodica Pascal
Florentina Petrescu
Carmen Goia
Magdalena Szas
Dacia Costea

CUPRINS

- Editorial – dir. adj. prof. Mihaela Ionițoacipagina 1
- De la elev, la succes în industria ospitalității, Ifrim Darius Adrian, Guță Cristian Darius, clasa a IX-a D, prof. coordonator Carmen Goiapagina 4
- Importanța stagiilor de practică pentru tranziția de la școală la viața activă, prof. ec. Margareta Popescupagina 6
- Cele mai semnificative descoperiri științifice ale secolului XXI, prof. Clara Iancpagina 8
- Inteligența artificială – o revoluție tehnologică care schimbă lumea, prof. Florentina Petrescupagina 12
- Călătoria În Viitor: Povestea Anului 2200, Septimiu -Titus Malina, clasa a XI-a Apagina 14
- Valorizarea personalității prin educație, prof. Maria Șchiopupagina 16
- Alimente pentru sănătatea creierului tău, prof. Rodica Pascalpagina 19
- Activitatea din cadrul proiectului național „Școli prietenoase cu natura!”, Ediția a IX-a, 2024-2025, prof. Magda Szas și prof. Matilda Roșiapagina 21
- Site-ul „Profa de economie”– un instrument eficient pentru predare, învățare și interacțiune, prof. Dacia-Petronela Costeapagina 22
- Investitor pentru o zi, prof. Dacia-Petronela Costea și prof. Maria Șchiopupagina 26
- Limba noastră-i o comoară, prof. Alina Tănăsiepagina 29
- Numărul de aur, dir. prof. Ramona-Estera Ințapagina 31
- Cu ce ne laudăm! – Premii obținute la olimpiadele și concursurile școlare în anul școlar 2023-2024, dir. adj. prof. Mihaela Ionițoacipagina 33
- Anul 2024 – „Anul Avram Iancu”, Hanga Denisa Maria, clasa a XII-a Dpagina 37
- Munții Hunedoarei pe timp de iarnă, Miclea Silviu Adrian, clasa a XI-Apagina 39
- Cele mai populare locuri de vizitat din Europa, prof. Ciprian Ileapagina 41
- Conacul Archia – punctul central al unui circuit turistic de poveste, Bătcă Silvia, Ureche Carla, Brescan Georgiana, Caraivan Alexia, Vârzar Denisa, Matei Georgiana, clasa a XI-a B, prof. coordonator Carmen Goiapagina 44
- Descoperind potențialul turistic la Muzeul Olteniei ... ne-am întâlnit cu Moșu' la Târgul de Crăciun din Craiova!!!, clasa a IX-a D, prof. coordonator Carmen Goiapagina 49
- Interviu cu Radu Roșca – fiul Văii Jiului, despre Ținutul Momârlanilor, prof. Carmen Goiapagina 52
- „Lupta Titanilor” – O aventură virtuală inspirată din Legendele Văii Jiului, Nergeș Cristian Gabriel, Guță Cristian Darius – clasa a IX-a D, prof. coordonator Carmen Goiapagina 57

Editorial

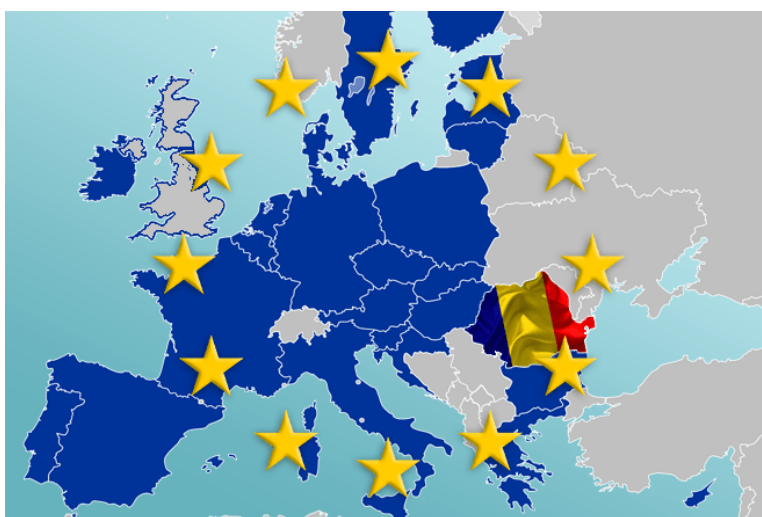
Uniunea Europeană

dir. adj. prof. Mihaela Ionițoaiei

De peste o jumătate de secol, **Uniunea Europeană (UE)** oferă pace, stabilitate și prosperitate, contribuie la îmbunătățirea nivelului de trai al cetățenilor Europei și a lansat moneda europeană unică: *euro*.

Ceea ce a început ca o uniune economică a evoluat de-a lungul timpului, iar acum înglobează diverse domenii de politici publice, de la schimbări climatice și mediu, la relații externe și securitate.

Uniunea Europeană constituie un parteneriat economic și politic unic, ce reunește 27 de țări europene:

2013 Croația

2007 Bulgaria, România

2004 Cipru, Cehia, Estonia, Ungaria, Lituania, Letonia, Malta, Polonia, Slovenia, Slovacia

1995 Austria, Finlanda, Suedia

1986 Spania, Portugalia

1981 Grecia

1973 Danemarca, Irlanda, Regatul Unit (a părăsit UE la 30.01.2020)

1958 Belgia, Germania, Franța, Italia, Luxemburg, Țările de Jos

Uniunea Europeană a luat ființă în anul 1958, când Belgia, Germania, Franța, Italia, Luxemburg și Țările de Jos au creat împreună Comunitatea Economică Europeană (CEE). De atunci, alte 22 de state s-au alăturat și au format ceea ce a devenit în anul 1993 Uniunea

Europeană. Regatul Unit a părăsit UE la sfârșitul anului 2020. UE funcționează pe baza principiilor statului de drept, cu alte cuvinte toate politicile și acțiunile sunt întemeiate pe tratate, asupra cărora toate statele membre convin în mod voluntar și democratic.

Scurt istoric

Dorind să pună capăt conflictelor frecvente și sângeroase care au culminat cu cel de-al Doilea Război Mondial, politicienii europeni încep procesul de construire a entității pe care o cunoaștem astăzi sub numele de Uniunea Europeană.

În 8 mai 1945 a luat sfârșit cel de-al Doilea Război Mondial în Europa. Continentul este devastat. Milioane de persoane au murit, altele au fost rănite sau au trebuit să-și părăsească țara. Șase milioane de evrei au fost uciși în Holocaust.

În 4 aprilie 1949 s-a creat o alianță interguvernamentală pentru securitate între Statele Unite, Canada și 10 țări vest-europene. Până în 2020, NATO ajunge să numere 30 de membri, din care 21 de țări membre ale UE.

În 5 mai 1949, 10 țări din Europa Occidentală înființează Consiliul Europei pentru a promova democrația și a proteja drepturile omului și statul de drept. Convenția europeană a drepturilor omului intră în vigoare la 3 septembrie 1953.

În 9 mai 1950, Robert Schuman, ministrul francez al afacerilor externe, prezintă un plan pentru o cooperare mai strânsă. El propune unirea industriilor cărbunelui și oțelului din Europa de Vest. Ziua de 9 mai va deveni ulterior data la care Uniunea Europeană sărbătorește „Ziua Europei”.

În 18 aprilie 1951, pe baza planului Schuman, șase țări semnează un tratat prin care stabilesc să gestioneze în comun industria cărbunelui și pe cea a oțelului. Astfel, niciuna dintre țări nu mai poate fabrica singură arme de război pe care să le folosească împotriva celorlalte, cum s-a întâmplat în trecut. Cele șase țări sunt Germania, Franța, Italia, Țările de Jos, Belgia și Luxemburg. Comunitatea Europeană a Cărbunelui și Oțelului ia ființă în 1952.

În 25 martie 1957, pornind de la succesul Tratatului de instituire a Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului, cele 6 țări fondatoare își extind cooperarea la alte sectoare economice. Această decizie este oficializată prin semnarea a două tratate de instituire a Comunității Economice Europene (CEE) și a Comunității Europene a Energiei Atomice (Euratom). Organismele iau ființă la 1 ianuarie 1958.

În 19 martie 1958 ia naștere Parlamentul European. Prima reuniune a Adunării parlamentare europene, precursora a Parlamentului European de astăzi, are loc la Strasbourg, Franța, Robert Schuman fiind ales președinte. Ea înlocuiește Adunarea Comună a Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului și își schimbă denumirea în Parlamentul European la data de 30 martie 1962.

Din 1957, Uniunea Europeană a realizat lucruri importante pentru cetățenii săi și pentru întreaga lume:

- un continent care trăiește în pace;
- libertatea cetățenilor săi de a locui, studia sau lucra oriunde în UE;
- cea mai mare piață unică din lume;
- ajutor și asistență pentru dezvoltare, pentru milioane de oameni din întreaga lume.

(<https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/history-eu/>)

DE LA ELEV, LA SUCCES ÎN INDUSTRIA OSPITALITĂȚII

Interviu cu Pușkaș Andrei – *Un model de ambiție și dedicare în cariera hotelieră*

Ifrim Darius Adrian, Guță Cristian Darius – clasa a IX-a D
prof. coordonator Carmen Goia

Ne face o deosebită plăcere să împărtășim povestea lui Pușkaș Andrei, un fost elev al liceului nostru, care și-a urmat visul și a ajuns să își croiască un drum de succes în domeniul ospitalității. În cadrul acestui interviu, Andrei ne vorbește despre parcursul său, despre provocările întâmpinate și despre cum liceul nostru a jucat un rol esențial în formarea sa profesională.

„Mulțumesc pentru ocazia de a apărea în revista școlii, nu atât pentru a vorbi despre mine, cât pentru a evidenția motivația pe care mi-au insuflat-o profesorii din liceu», spune el cu modestie. „Încă de la început, vreau să-i încurajez pe toți elevii să aibă încredere în forțele proprii și să îndrăznească să viseze la obiective înalte.”

Pentru Andrei, liceul a fost mai mult decât o instituție de învățământ – a fost locul unde a descoperit pasiunea sa pentru ospitalitate și unde a învățat valoarea muncii și a perseverenței. *„Liceul m-a format pe plan profesional, iar pe plan personal, am fost ghidat de propria mea ambiție de a reuși cât mai departe în acest domeniu. Am avut norocul să învăț de la profesori care și-au dedicat timpul și efortul pentru a ne pregăti cât mai bine pentru viața profesională.”*

Andrei își amintește cu drag de momentele petrecute în laboratorul liceului sau în sala de clasă de la etajul 1, aflată chiar lângă cancelarie: *„Fiecare oră petrecută acolo a contribuit la dezvoltarea mea, iar astăzi, privind înapoi, îmi dau seama cât de mult au însemnat acele momente. Profesorii nu ne-au învățat doar meseria, ci și cum să abordăm viața cu seriozitate și hotărâre. Un rol special l-a avut doamna prof. Carmen Goia, care a crezut în mine încă de la început.”*

După terminarea liceului, a lucrat timp de patru ani la Complexul „Casa de Vis”. Aici a avut ocazia să-și pună în practică cunoștințele dobândite și să-și depășească timiditatea.

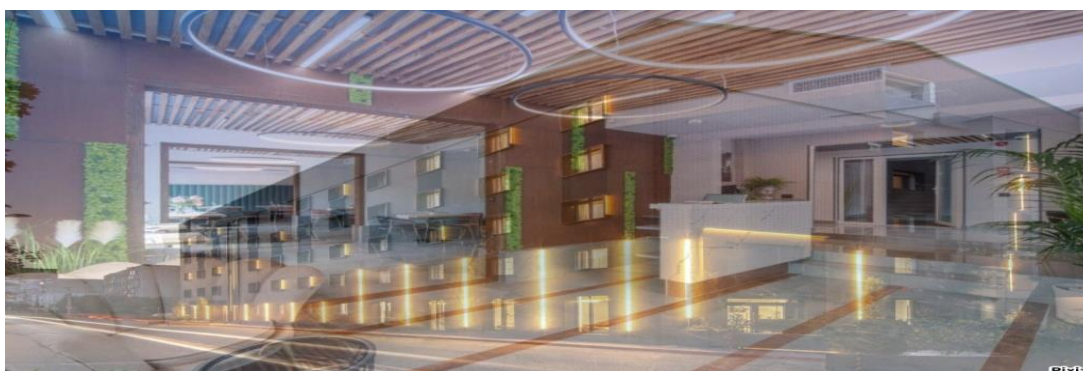
„Complexul «Casa de Vis» a fost pentru mine rampa de lansare. Acolo am învățat să gestionez situațiile de zi cu zi din domeniul ospitalității și am câpătat încrederea necesară pentru a mă dezvolta profesional.”

După această perioadă, Andrei a decis că era timpul să facă un nou pas în carieră și s-a mutat la Cluj-Napoca, unde a preluat un post de recepționar la un hotel de patru stele. *„Aici, la Cluj, am înțeles cu adevărat că pot juca un rol important în dezvoltarea turismului românesc. Interacționez zilnic cu turiști din toate colțurile lumii și am ocazia să le ofer o primă impresie pozitivă despre România. Fiecare întâmpinare, fiecare informație pe care o ofer, are potențialul de a influența modul în care acești oameni își vor aminti vizita lor în țara noastră.”*

Atribuțiile lui Andrei în hotel sunt diverse și pline de responsabilitate: *„Mă ocup de primirea oaspeților, le ofer asistență pe durata șederii lor, mă asigur că se simt bineveniți și că sunt informați referitor la oraș și la atracțiile din zonă. Este o activitate care implică multă atenție la detalii, dar și o mare satisfacție, mai ales când oaspeții pleacă mulțumiți.”*

În încheiere, Andrei a dorit să transmită un mesaj de încurajare generațiilor actuale de elevi: *„Sper ca povestea mea să poată fi un exemplu pentru voi. Orice vis poate deveni realitate dacă aveți suficientă ambiție și sunteți dispuși să munciți din greu. Mulțumesc din suflet doamnei prof. Carmen Goia și conducerii liceului pentru sprijinul oferit. Vă doresc un an școlar plin de succes și de realizări frumoase!”*

IMPORTANȚA STAGIILOR DE PRACTICĂ PENTRU TRANZIȚIA DE LA ȘCOALĂ LA VIAȚA ACTIVĂ

prof. ec. Margareta Popescu

Absolvenții de liceu sau învățământ profesional, odată ieșiți de pe băncile școlii, încep să își construiască o carieră. Într-un fel sau altul, toți își doresc job-uri importante, bine plătite, menite să le ofere cât mai multe beneficii și satisfacții. Fiecare dintre aceștia își caută cel puțin o destinație profesională, însă cuvintele care însoțesc multe dintre anunțurile de angajare sau întrebările de la interviu sunt descurajante: „*Cel puțin un an experiență necesară în domeniu*” sau „*Ce știi să faci?*”, iar acest lucru arată că mulți dintre angajatori așează experiența pe primul loc, înaintea cerințelor de la serviciu. Astfel că, pentru a te angaja, ai nevoie de experiență. Totuși, în timpul studiilor, nu ai ocazia să o dobândești, ceea ce face dificil să găsești un loc de muncă. Ca rezultat, mulți dintre tineri ajung fie șomeri, fie să lucreze în alte domenii decât cele pentru care au studiat, iar angajatorii se plâng că majoritatea absolvenților nu au abilitățile practice necesare pentru a excela la locul de muncă.

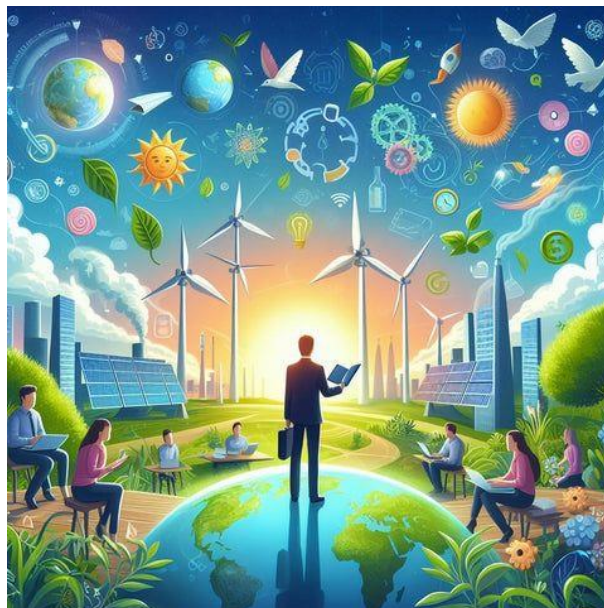
Soluția este efectuarea unui stagiu de practică în timpul școlii, iar acest lucru va da posibilitatea participanților să experimenteze mediul real de lucru, să dobândească abilități practice și principii etice de lucru corecte.

În acest context, proiectul **PEO_PRACTICANȚII DE AZI – PROFESIONIȘTII DE MÂINE**, cod smis 311616, implementat de Colegiul Economic „Hermes” pe o perioadă de trei ani, noiembrie 2024 – august 2027, va oferi oportunitatea unui număr de 251 de elevi din clasele terminale de a experimenta realitățile unui loc de muncă în cazul în care doresc să dezvolte o carieră viitoare în următoarele profesii: *tehnician în activități economice, tehnician în turism, bucătar, ospătar (chelner) vânzător în unități de alimentație, cofetar-patiser, comerciant-vânzător și lucrător hotelier*. Stagiile de practică se vor derula la agenții economice din orașul Petroșani, parteneri ai Colegiului Economic „Hermes”.

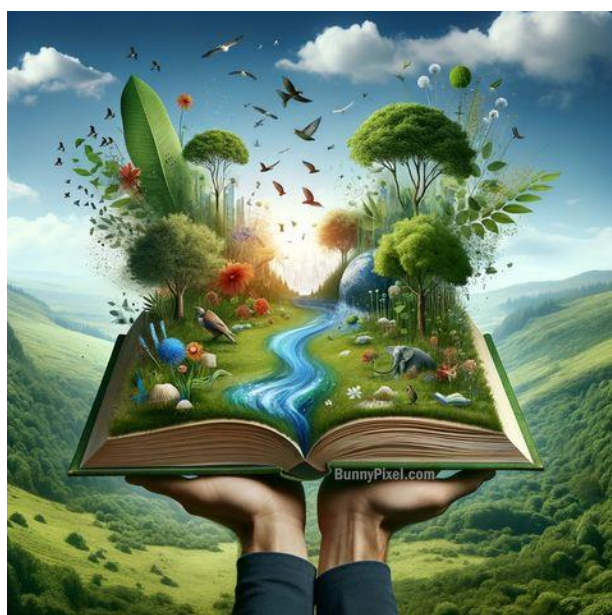
În această perioadă, elevii dobândesc experiența care îi va face mai încrezători în propriile abilități și vor învăța, în afara lucrurilor specifice locului de muncă, despre modul de dezvoltare a competențelor verzi și despre managementul carierei în contextul economiei verzi, despre managementul timpului, disciplină, comunicare eficientă, gândire logică și critică.

Aceste cunoștințe și experiențe nu pot fi învățate într-o sală de clasă, iar elevii vor constata cum teoria poate fi aplicată în mediul real. Elevii sunt provocați să muncească alături de colegii lor mult mai experimentați și, în acest mod, pot să își îmbunătățească abilitățile și aptitudinile profesionale. Un alt avantaj este oportunitatea de a începe o carieră și de a-și crea o rețea profesională. Când un elev se alătură unei companii, persoanele lângă care lucrează îl vor privi ca pe un coleg, ca pe o persoană care își va aduce

contribuția pentru succesul comun, iar dacă practicantul dovedește că poate deveni util, angajatorul îl va putea considera o valoare, putând să îi ofere un loc de muncă după absolvire.

Importanța și atractivitatea unor astfel de stagii constă în însușirea și dezvoltarea unor abilități profesionale aplicate, precum munca în echipă, șansa de a câștiga experiența

profesională reală și, la final, de a obține un loc de muncă permanent în domeniul de lucru ales. De cealaltă parte, prin aceste programe de stagii de practică, angajatorii au posibilitatea de a atrage în cadrul companiei lor tineri valoroși, pe care îi pot forma, îndruma și ulterior angaja în regim permanent. Selectarea unui proaspăt absolvent într-un program de practică presupune seriozitate, orientare către învățare și perfecționare, precum și deschiderea de a dobândi abilități profesionale noi.

CELE MAI SEMNIFICATIVE DESCOPERIRI ȘTIINȚIFICE ALE SECOLULUI XXI

prof. Clara Ianc

Aceasta nu este o listă întreagă cu cele mai mari descoperiri ale secolului al XXI-lea în știință și tehnologie. În mai puțin de două decenii, a fost inventat un smartphone, internet wireless de mare viteză, o imprimantă 3D. Genomul uman a fost complet decodat și secretul originii sale a fost dezvăluit.

Descoperirile au loc în mod constant și, dacă ar fi să comparăm datele cu cele din secolul al XX-lea, se poate observa că orizonturile de cunoaștere ale oamenilor de știință se extind nu numai pe Pământ, ci și pe întregul Univers. În plus, multe dintre aceste descoperiri implică dezvoltarea unor ramuri întregi ale științei și producției industriale. Aceasta înseamnă că omenirea așteaptă în viitor realizări și mai interesante ale oamenilor de știință.

Celulele stem din celulele adulte

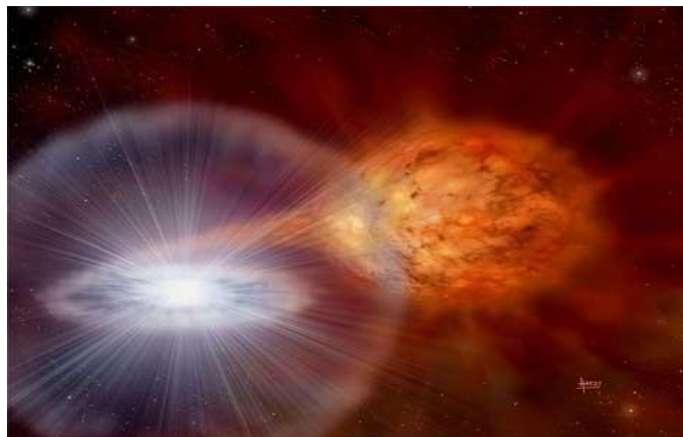
Celulele stem sunt folosite pentru a crește organe și țesuturi umane. Acest lucru este relevant pentru tratamentul unei varietăți de boli. Prin urmare, una dintre cele mai mari descoperiri ale secolului al XXI-lea este faptul că oamenii au învățat să crească organele necesare transplantului și să nu mai aștepte să apară un donator adecvat.

Anterior, celulele stem erau obținute numai de la embrion. Acest lucru nu a fost doar neetic, ci și periculos, deoarece celulele au fost prelevate folosind o seringă care a străpuns placenta, iar acest lucru a dus uneori la un avort spontan. În plus, celulele rezultate trebuiau păstrate înghețate pentru o lungă perioadă de timp. Numai părinții foarte bogați și-au permis acest lucru. Utilizarea celulelor stem adulte rezolvă complet problema. Deși această tehnologie este încă nouă și costisitoare, în viitor, înlocuirea unui organ defect cu unul crescut într-o eprubetă, va deveni ceva obișnuit.

Particula Boson-Higgs

Existența sa a fost prezisă în 1960, dar particula a fost descoperită abia în 2006, la Geneva. Acest lucru a devenit posibil datorită construcției Large Hadron Collider. Particula Boson este, de asemenea, numită „**particula lui Dumnezeu**”, deoarece ea este principala „cărămidă” din care a apărut Universul.

Aceasta este cea mai mare descoperire din fizica secolului al XXI-lea. Ea, nu numai că va contribui la crearea de substanțe noi în viitorul apropiat, ci va deveni și baza pentru realizări ulterioare. De exemplu, eliberarea motoarelor care funcționează pe principii noi și care permit parcurgerea unor distanțe uriașe într-un timp scurt.

Scrierea de noi cunoștințe către creier

O altă mare descoperire a științei din secolul al XXI-lea este abilitatea de a scrie și șterge informații direct în creier fără eforturi volitive. Experimentul privind introducerea de noi cunoștințe a fost realizat cu succes pe șobolani experimental. Animalele au perceput și au folosit imediat cunoștințele, adică, au ignorat anumite locuri din cușcă și anumite tipuri de alimente datorită faptului că oamenii de știință au înregistrat informații în creier despre pericolul lor pentru viața animalelor.

În viitor, această descoperire va spori capacitatea de învățare a oamenilor. Va fi posibil ca un specialist cu înaltă calificare să fie pregătit, literalmente, în câteva ore, prin simpla scriere a cunoștințelor și abilităților necesare în creierul său. De asemenea, va ajuta oamenii să scape de amintirile negative și să trateze unele boli mintale.

Conjectura lui Poincaré a devenit o teoremă

Locul de naștere al acestei mari descoperiri a secolului al XXI-lea este Rusia. Grigory Perelman, om de știință și matematician rus, a demonstrat teorema lui Poincaré care, până în acel moment, a fost doar o ipoteză, adică o presupunere. Deși pentru oamenii care nu sunt matematicieni, posibilitatea aplicării unei astfel de descoperiri poate părea a fi ceva incredibil, totuși, teorema indică faptul că, datorită ei, omenirea va putea construi mai rațional stații spațiale și nave. Teorema oferă și răspunsuri la multe întrebări. De exemplu, ea explică de ce obiectele spațiale mari – planetele și stelele – au forma unei bile. Aceasta nu este doar o mare descoperire matematică a secolului al XXI-lea, ci soluția la una dintre problemele importante cu care se confruntă omenirea astăzi.

Crearea grafenului

Una dintre cele mai mari descoperiri ale secolului al XXI-lea este crearea grafenului. Acest material super-puternic are o supraconductivitate unică la temperaturile casnice. Mai mult, nu este doar super-puternic, ci și ultra-ușor. Până în prezent, producția sa este costisitoare, dar, probabil, în câțiva ani, oamenii de știință vor putea reduce costurile, iar apoi utilizarea grafenului va deveni larg răspândită.

Crearea artificială de noi forme de viață la nivel genetic

Dezvoltarea ingineriei cuantice în secolul al XX-lea a dus la mari descoperiri științifice în secolul al XXI-lea în biologie și genetică. Deci, pentru prima dată, o nouă formă de viață la nivel molecular a fost creată artificial de om. Oamenii de știință au îndepărtat mai întâi o parte din materialul genetic, lăsând exact acele gene necesare pentru a susține viața, apoi le-au înlocuit cu altele noi. Experimentul a fost efectuat pe bacterii. A mers bine: bacteria nu numai că nu a murit, ci a început să se înmulțească, transmițând noi gene artificiale.

Această descoperire va ajuta în timp în lupta împotriva virusurilor și a infecțiilor. Poate că omenirea va reuși chiar să învingă bolile incurabile, precum SIDA.

Proteze de nouă generație

Anterior, o proteză era o bucată de cauciuc, plastic sau lemn care avea forma unui membru pierdut. Mai mult, a îndeplinit diverse funcții. Dacă piciorul protetic a fost folosit ca punct auxiliar de sprijin, atunci purtarea acestuia nu a fost mult mai confortabilă decât o cârjă. Chiar și cu o mână protetică, destinată mai degrabă scopurilor estetice, era aproape imposibil să prinzi ceva. Cea mai mare descoperire a secolului al XXI-lea a fost crearea de proteze complet noi. Versiunile lor moderne sunt sensibile, pot fi controlate de puterea gândului și, în ceea ce privește capacitățile lor, protezele nu sunt inferioare unei mâini sau a unui picior real.

Calculatoare ultrarapide

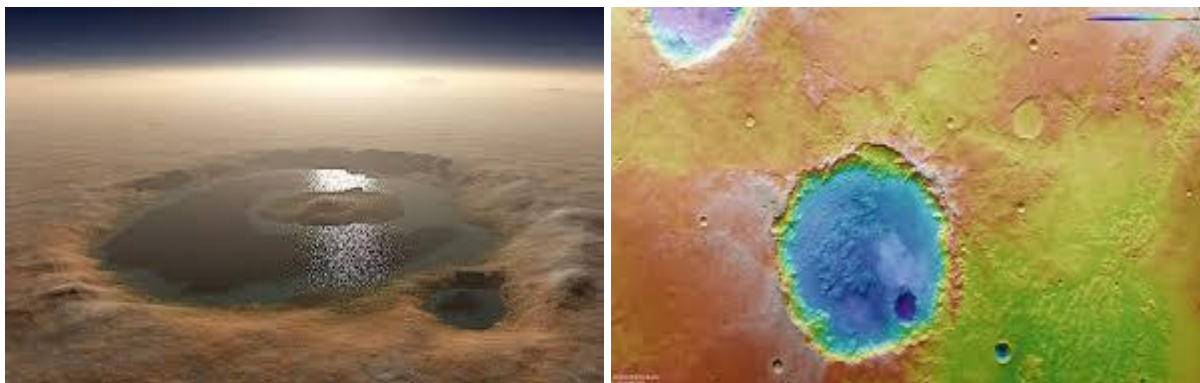
Calculatorul a fost inventat în secolul trecut, dar marile descoperiri ale secolului al XXI-lea în știința „Informaticii” au loc astăzi. Deci, mai recent, au apărut computere care funcționează conform noilor principii. Acestea sunt computere cuantice super rapide capabile să proceseze terabyți de informații în câteva secunde. Scopul lor principal îl reprezintă calculele științifice și financiare complexe, construirea de modele computerizate pentru a prezice evenimente viitoare.

În 2008, un nou supercomputer din Los Alamos (SUA) a început să funcționeze cu peste un miliard de operațiuni pe secundă. Următoarea barieră, *exascală* (cinci miliarde de operații pe secundă), va fi atinsă în următorii ani. Sistemele cu o viteză atât de incredibilă sunt necesare în primul rând pentru calcul de înaltă performanță – prelucrarea datelor din experimente științifice, modelare climatică, tranzacții financiare etc. Spre deosebire de multe alte descoperiri, computerele ultrarapide sunt deja utilizate în multe sfere ale activității umane, cu toate acestea, doar câțiva, în principal oameni de știință, economiști și militari, au acces la ele.

Apă pe Marte

Unele dintre cele mai mari descoperiri ale secolului al XXI-lea includ descoperirea apei pe Marte, care este fie în stare solidă, fie lichidă. Potrivit oamenilor de știință-astronomi, apa de pe planeta roșie este sărată, deci nu se evaporă. Acest fapt a fost cunoscut anterior, urmele de coroziune, râurile uscate și albiile lacului sunt vizibile pe Marte. Cu toate acestea, faptul că apa este încă pe planetă a fost confirmat abia în secolul al XXI-lea, iar acest lucru este foarte important.

Prezența apei în stare lichidă indică o mare probabilitate a existenței vieții pe Marte, chiar dacă este într-o formă primitivă (bacterii, protozoare). În plus, aceasta este o planetă care este principalul obiect al colonizării. Primii coloniști marțieni vor avea nevoie de apă pentru a trăi. Și, deși astăzi sună a fantezie, poate până la sfârșitul acestui secol, primele așezări ale coloniștilor de pe Pământ vor apărea și pe Marte.

Teleportarea cuantică

Aplicația principală a teleportării cuantice este transmiterea informațiilor pe distanțe mari. Aceasta nu pare a fi cea mai mare descoperire a secolului al XXI-lea, dar împreună cu potențialul de teleportare, rolul său este în creștere. De exemplu, atunci când explorăm alte planete sau construim stații spațiale, schimbul de informații la o astfel de viteză deschide oportunități excelente pentru cercetare.

INTELIGENȚA ARTIFICIALĂ – O REVOLUȚIE TEHNOLOGICĂ CARE SCHIMBĂ LUMEA

prof. Florentina Petrescu

Inteligența artificială (IA) este unul dintre cele mai fascinante și discutate subiecte din tehnologia modernă. În esență, IA se referă la crearea de sisteme și software care pot imita procesele cognitive ale oamenilor, cum ar fi învățarea, raționamentul, rezolvarea problemelor și înțelegerea limbajului. De la asistenți virtuali și automobile autonome, la algoritmi de recomandare și analize predictive, IA are un impact profund asupra multor domenii ale vieții noastre.

Inteligența artificială poate fi definită ca fiind un subdomeniu al informaticii, care se concentrează pe crearea de algoritmi și sisteme capabile să execute sarcini care necesită inteligență umană. Aceste sisteme sunt construite pentru a învăța din datele existente, a raționa și a lua decizii, uneori chiar și într-un mod autonom.

Inteligența artificială se bazează pe algoritmi și tehnici avansate de învățare automată (machine learning), învățare profundă (deep learning), procesare a limbajului natural și multe altele. Inteligența artificială are deja o utilizare extinsă în multe domenii:

- **Automobile Autonome** – Mașinile autonome, care pot naviga și lua decizii fără intervenția unui șofer uman, sunt un exemplu notabil de utilizare a IA. Acestea folosesc senzori, camere video și algoritmi de învățare automată pentru a interpreta mediul înconjurător și pentru a naviga în siguranță.
- **Asistenți Virtuali** – Siri, Alexa și Google Assistant sunt exemple de asistenți virtuali care utilizează IA pentru a răspunde la întrebări, a efectua sarcini și a interacționa cu utilizatorii prin voce.
- **Medicină** – IA joacă un rol important în diagnosticarea și tratamentele medicale. Algoritmii pot analiza imagini medicale pentru a detecta anomalii (cum ar fi tumori) sau pentru a prezice riscuri de sănătate pe baza istoricului pacientului.

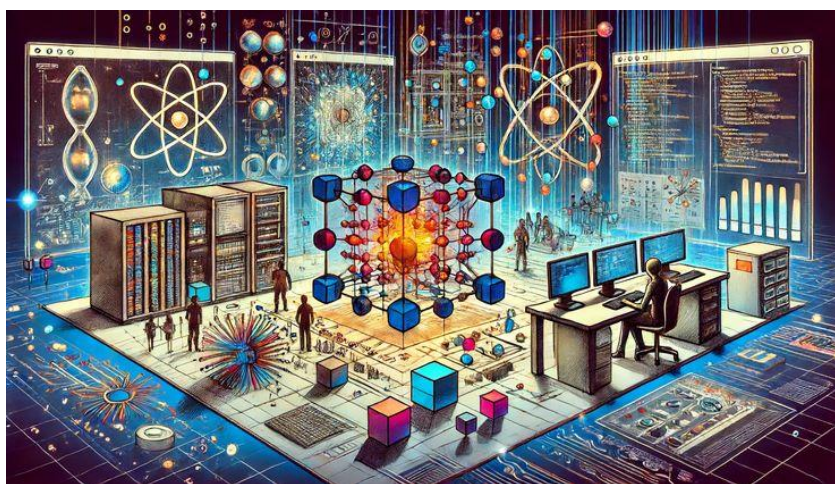
- **Comerț și Marketing** – În comerțul online, IA este utilizată pentru recomandări personalizate de produse, optimizarea prețurilor și analiza comportamentului clienților.
- **Industria Financiară** – În sectorul bancar și al investițiilor, IA este folosită pentru a detecta fraudele, a analiza piețele financiare și a face recomandări personalizate pentru clienți.

Cu toate că IA are un potențial uriaș de a îmbunătăți viața de zi cu zi, există și provocări și îngrijorări care trebuie luate în considerare:

- **Dezvoltarea unei IA puternice:** Crearea unei IA care să fie capabilă de învățare și raționament general poate avea implicații semnificative, inclusiv în ceea ce privește securitatea, locurile de muncă și etica. Există temeri că o IA puternică ar putea depăși capacitățile umane și ar putea lua decizii care nu sunt în interesul societății.
- **Confidențialitate și securitate:** Pe măsură ce IA devine din ce în ce mai integrată în viața noastră, protejarea datelor personale și prevenirea abuzurilor devin preocupări majore. Aplicarea IA în domenii precum recunoașterea facială ridică întrebări legate de confidențialitatea și libertățile personale.
- **Piața muncii:** Automatizarea alimentată de IA ar putea înlocui anumite locuri de muncă, creând dislocări în piețele de muncă. Deși IA va crea și noi oportunități, va trebui să se asigure o tranziție echitabilă pentru cei afectați de aceste schimbări.

Pe măsură ce tehnologia IA continuă să evolueze, vom asista probabil la progrese semnificative în multe domenii. De la îmbunătățiri în medicină și educație, până la revoluționarea transportului și industriei, IA promite să joace un rol central în formarea viitorului.

Totuși, este esențial ca dezvoltarea acestei tehnologii să fie ghidată de principii etice clare și de reglementări care să asigure că IA este folosită într-un mod responsabil și benefic pentru întreaga societate. Astfel, colaborarea între experți, factori de decizie și

societate este crucială pentru a maximiza avantajele inteligenței artificiale, reducând totodată riscurile asociate și promovând un progres sustenabil.

Călătoria În Viitor: Povestea Anului 2200

Septimiu -Titus Malina, clasa a XI-a A

În lumina răsăritului dintr-un an 2200 imaginat, lumea noastră a evoluat într-un tablou impresionant al tehnologiei, sustenabilității și explorării spațiale. În acest viitor îndepărtat, omenirea și-a construit calea printr-o serie de transformări radicale, ilustrând posibilitățile uluitoare ale evoluției umane.

Arhitectura viitorului

Orașele verticale, cu structurile lor futuriste, se înalță către cer, ca o îmbinare perfectă între estetică și funcționalitate. Clădirile inteligente, acoperite cu suprafețe fotosensibile și ecrane holografice, nu numai că oferă locuințe și spații de lucru, dar

integrează și tehnologii avansate pentru generarea de energie și reglarea temperaturii.

Sustenabilitate și conservarea resurselor

În eforturile de a contracara amenințările la adresa mediului, omenirea s-a angajat în proiecte de conservare și regenerare a resurselor naturale. Pădurile au fost replantate, ecosistemele marine și-au regăsit echilibrul, iar sursele de energie regenerabilă au devenit omniprezente. Soluțiile de gestionare a deșeurilor au fost implementate la scară largă, iar plasticul și alte materiale toxice au fost înlocuite cu alternative ecologice.

Limbi și diversitate culturală și un pod al înțelegerii

În această lume globalizată, barierele lingvistice au dispărut, tehnologiile avansate de traducere au transformat comunicarea, iar diversitatea culturală continuă să fie un motor de inovație. De asemenea, omenirea împărtășește

povești și tradiții, creând un țesut global de înțelegere și respect reciproc.

Simbioza cu roboții și inteligența artificială – Oamenii și roboții coexistă într-o simbioză perfectă, iar roboții au devenit nu doar unelte tehnologice, ci și companioni de nădejde. Inteligența artificială este integrată în toate aspectele vieții, de la asistența medicală la designul urban, sporind eficiența și calitatea vieții.

Explorarea spațiului, noua eră a astronautilor.

Inginerii spațiali specializați în construcția și întreținerea structurilor spațiale ar contribui la extinderea coloniilor umane în spațiu și la mentenanța stațiilor orbitale.

Agricultori spațiali – Cu creșterea coloniilor pe alte planete, agricultorii spațiali ar putea dezvolta metode inovatoare pentru cultivarea hranei în condiții extraterestre.

Ecosisteme artificiale – Biologii și inginerii specializați în creația și menținerea ecosistemelor artificiale ar juca un rol crucial în asigurarea sustenabilității în coloniile spațiale.

Explorarea adâncurilor oceanice, noi profesii și aventuri subacvatice – Oceanografii planetari

specializați în studiul oceanelor pe diverse planete, ar investiga compoziția chimică, geologia și biologia, căutând semne ale vieții și înțelegând diversitatea adâncurilor oceanice.

Biologi subacvatici intergalactici: Cercetătorii biologi ar explora viața subacvatică pe alte planete, studiind adaptările unice ale formelor de viață la condițiile specifice ale oceanelor extraterestre.

Ingineri marinari extraterestri – Dezvoltarea de tehnologii avansate pentru explorarea și cartografierea fundurilor oceanice extraterestre ar necesita experți în inginerie marină specializați în condiții extreme.

VALORIZAREA PERSONALITĂȚII PRIN EDUCAȚIE

prof. Maria Șchiopu

Educația constituie cel mai important fenomen al vieții spirituale a societății, semnificația ei fiind transmiterea cunoștințelor și a experienței de viață. Formarea omului cultivat este un obiectiv major al educației, care se realizează prin transmiterea și receptarea valorilor, prin formarea atitudinilor și convingerilor de respectare a valorilor. Valorile fundamentale includ respectul pentru demnitatea umană, egalitatea, libertatea, democrația și justiția socială.

Un rol fundamental al educației se referă la dezvoltarea personală. Fiecare individ trebuie să aibă posibilitatea de a se dezvolta potrivit potențialului propriu, astfel încât să poată asigura independența și prosperitatea lui, a familiei pe care eventual decide să și-o întemeieze și a grupurilor din care decide să facă parte. Chiar dacă mulți factori pot schimba societatea, valorizarea personalității prin educație este considerată de C. Cucoș drept prima condiție pentru progres și democrație.

M. Minder numește valorizarea educațională – axiologizarea procesului educațional. Axiologizarea procesului educațional presupune delimitarea valorilor fundamentale ale educației, necesitatea înțelegerii de către cadrele didactice a utilității valorilor incluse în idealul și scopul educației, stabilirea sistemului de valori pentru fiecare disciplină, elaborarea metodologiei de promovare a valorilor. Astfel, devine explicit faptul că valorizarea procesului educațional este un proces continuu, fundamentat de instituțiile de învățământ.

A educa în perspectiva axiologică înseamnă a proiecta procesul educațional în vederea atingerii etalonului eficienței; a identifica și a exploata valorile educației și a răspunde la toate căutările. Înscrierea perspectivei axiologice în procesul instructiv-educativ actual trebuie să devină un subiect principal, un principiu funcțional de acțiune pedagogică, căruia să i se subordoneze toți actorii educației.

Procese de instruire și educare a omului sunt deosebit de complexe, variabile și diverse și au caracter probabilistic. Caracterul și desfășurarea lor sunt determinate de cele mai complexe

corelații dintre factori obiectivi și subiectivi. Conceptul de instruire este corelat în principal cu învățământul, însă nu se pot nega autoinstruirea și o seamă de forme adiacente ca: învățarea, activitățile extrașcolare, mass-media etc.

A instrui pe cineva – înseamnă a-l înzestra cu ceea ce el nu cunoaște, a-l ajuta să se transforme, să se modeleze din punct de vedere al calităților psihice și de personalitate.

A te instrui – presupune cunoașterea independentă, transformare, modelare prin eforturi personale, fără intervenția cuiva din afară, nemaifiind necesară prezența unui martor extern al faptelor sale.

Regula de aur a pedagogiei este aceea ca elevul să memoreze pe baza înțelegerii, a pătrunderii prin gândire a materialului prezentat. Pentru ca elevii să fie pregătiți pentru o societate în continuă schimbare este important ca ei să aibă capacitatea de a selecta și prelucra informațiile în mod eficient, de a integra cunoștințele noi în sistemul celor deja existente, de a gândi critic, pentru a putea conferi un sens întregului sistem.

Școala dezvoltă în rândul elevilor înțelegerea faptului că învățarea va face parte permanent din viața lor de adulți, creează și consolidează comportamente de învățare pe tot parcursul vieții, adică acele atitudini, abilități și moduri de gândire care să-i ajute să se dezvolte continuu, în pas cu societatea în care trăiesc.

Educația prin și pentru valori își propune formarea și dezvoltarea acelor structuri cognitive, afective, volitiv-caracteriale complexe, dinamice, flexibile, o gândire creativă, afectivitate echilibrată, voință puternică, caracter pozitiv și matur, astfel, încât adaptarea socio-profesională să se realizeze cu maxim de eficiență și cu minim de risc. Perspectiva axiologică a educației este principiul fundamental al acțiunii pedagogice, care funcționează la nivel de sistem și proces, asigurând astfel valorizarea personalității. Valorile fundamentale pe care școala construiește educația sunt cele de încredere, echitate, solidaritate, eficacitate și autonomie. Promovarea acestor valori ajută la dezvoltarea unui comportament etic și a unei atitudini de respect reciproc.

Încrederea este o valoare esențială, care definește respectul reciproc și interdependența între toți actorii implicați în educație, de la elev și profesor până la familie și comunitatea largă. Copiii trebuie să aibă încredere că participarea la educație este valoroasă pentru ei, iar familia investește încredere în cadrele didactice, care sunt profesioniști în educație.

Prin sinceritatea comportamentelor zilnice, între părți se nasc relații constructive, îndreptate spre atingerea scopului viziunii educației.

Echitatea înseamnă respectarea dreptului fiecărui elev de a avea șanse egale de acces pentru atingerea potențialului său maxim, indiferent de statutul socio-economic, de aptitudini

sau caracteristici fizice și psihice. Presupune comportamente bazate pe respectarea reciprocă a drepturilor și îndatoririlor fiecărei părți implicate în demersul educațional.

Solidaritatea este acțiunea comună, coordonată, prin care toți membrii și actorii societății formează o comunitate de învățare incluzivă și lucrează împreună, ca egali, în folosul serviciului public de educație. Aceasta presupune lucrul în echipă, atât în contextul familiei și comunității, cât și între unități școlare naționale, internaționale, cu mediul privat și de afaceri, pentru îmbunătățirea rezultatelor învățării.

Eficacitatea este preocuparea ca educația să aibă impactul dorit, respectiv copiii să învețe și să progreseze spre potențialul lor maxim, astfel încât viitorii cetățeni să aibă o viață de calitate. Profesorul se preocupă în mod activ ca strategiile și acțiunile sale să fie cele mai potrivite pentru fiecare elev și pentru fiecare situație.

Autonomia profesională presupune responsabilizarea fiecărui actor implicat în educație, comunicare transparentă și urmărirea interesului beneficiarilor actului educațional.

Profesorul creează contexte de învățare care răspund particularităților fiecărui elev, astfel încât să permită acestuia să își construiască identitatea și să își dezvolte competențele în cel mai eficient mod posibil. Scopul principal al tuturor activităților profesorului este să sprijine creșterea, dezvoltarea și succesul fiecărui elev.

Însă, **părinții** sunt primii profesori ai copilului și au un rol cheie în modelarea personalității copiilor. Este esențial ca familia să-și iubească copiii într-un mod responsabil și să le asigure o creștere sănătoasă. Succesul școlar al copiilor este asociat îndeaproape modului în care aceștia sunt tratați acasă. Părinții au datoria morală să inspire copiilor dorința de a învăța și încredere în rolul educației.

Un echilibru între educația de acasă și educația în școală este cheia succesului învățării, educația fiind responsabilă pentru schimbarea pozitivă a ființei umane.

Bibliografie:

1. Cucoș, Constantin, *Pedagogie și axiologie*, București, EDP, 1995
2. Dima, Margareta; Gagy, Tiberiu, *Didactica specialității. Note de curs*, Univ. din Petroșani, 2005
3. Minder, Michel, *Didactica funcțională. Obiective, strategii, evaluare. Cognitivismul operant*, Ed. ASCR, 2011
4. Pâslaru, V., *Principiul pozitiv al educației*, Chișinău, Ed. Civitas, 2003
5. *** *Perspectiva axiologică asupra educației în schimbare*, Chișinău, Academia de Științe a Moldovei, IȘE, 2011

ALIMENTE PENTRU SĂNĂTATEA CREIERULUI TĂU

prof. Rodica Pascal

Societatea contemporană este pe fugă. Fiecare dintre noi vrem să realizăm mai multe lucruri, din ce în ce mai multe lucruri, eventual în același timp. Ritmul alert are, inevitabil, repercusiuni asupra corpului și sănătății. Mesele sunt luate pe fugă și, de cele mai multe ori, preferăm o variantă cât mai la îndemână: fast-food, sendvișuri sau conserve.

Deși am știut întotdeauna că ceea ce mâncăm ne afectează corpul și felul în care arătăm, oamenii de știință continuă să descopere dovezi că ceea ce mâncăm joacă un rol enorm în sănătatea creierului nostru.

Când spui creier, te gândești la un motor care nu se oprește niciodată. Chiar și atunci când dormim, creierul rămâne treaz și activ. Este organul responsabil de gândire, mișcare, simțuri sau respirație, printre altele.

Pentru toate aceste activități, creierul are nevoie de multă „hrană”. Aceasta vine sub formă de energie, pe care o ia și din alimentele pe care le consumi. Prin urmare, fiecare produs pe care îl ingerezi are un efect direct asupra funcționării corecte a creierului și a stării tale de spirit.

Creierul este un organ foarte sensibil. Are nevoie în egală măsură de perioade de odihnă, de stimulare și de relaxare. În ceea ce privește alimentația, este foarte important să ținem cont de următoarele reguli simple:

- ✓ Să nu mănânci mult;
- ✓ Să consumi cât mai puține alimente procesate sau care conțin zahăr;
- ✓ Să-ți îmbogățești dieta cu legume și fructe.

Alimentele pe care le mâncăm îndeplinesc un rol important în menținerea sănătății creierului și tot ele pot să susțină funcții specifice, cum ar fi memoria și concentrarea. Da, atunci când vine vorba de a rămâne atent și concentrat din punct de vedere mintal, a mânca o mulțime de alimente pentru creier contează, în special pentru materia noastră cenușie.

Ce alimente sunt cele mai bune pentru creierul tău? Printre cele mai bune alimente sănătoase pentru creier se numără:

- Fructele, în special cele de pădure, care sunt bogate în antioxidanți și îmbunătățesc memoria și coordonarea motorie;
- Legumele, în special cele verzi, care oxigenează corpul, implicit creierul, îmbunătățind funcția cognitivă;
- Peștele, precum somonul, care este bogat în omega-3, proteine, fier, vitamine din complexul B și îmbunătățește memoria și procesul de raționalizare;
- Carnea slabă, precum cea de curcan;
- Semințele și nucile, care conțin proteine și vitamine ce pot fi un antidot pentru tendințele de depresie, anxietate sau insomnie;
- Ciocolata (*da, ciocolata!*) neagră conține proteine antioxidante care cresc producția de endorfine și măresc puterea de concentrare.

Așadar, aceste alimente pentru creier, bogate în nutrienți, luptă împotriva bolilor și protejează celulele creierului furnizând antioxidanți, vitaminele și mineralele, care pot ajuta la memorie, la concentrare, o dispoziție pozitivă și o „conexiune creier-intestin mai bună”.

Intestinul și creierul sunt strâns legate, iar atunci când ne concentrăm pe a oferi corpului nostru alimente întregi și hrănitoare, ajutam la menținerea sănătății ambelor.

De asemenea, a rămâne sau a deveni activ este foarte important pentru o viață sănătoasă. În ultimul rând, nu uita că, băută într-o cantitate potrivită pentru greutatea ta, apa îți va ajuta organismul, sporindu-i ritmul în care acesta absoarbe substanțele nutritive și eliminându-le pe cele toxice.

Ține minte! Un creier sănătos înseamnă un corp sănătos și o viață lipsită de griji.

Bibliografie:

1. Dănăilă, Leon, *Neuroplasticitatea: Secretul longevității creierului*, Editura Bookzone, București, 2023
2. Naidoo, Uma, *Hrană pentru o minte liniștită. Un ghid revoluționar pentru controlul anxietății*, Editura Bookzone, București, 2024
3. Mosconi, Lisa, *Hrană pentru creier*, Editura Curtea Veche, București, 2021

ACTIVITATEA DIN CADRUL PROIECTULUI NAȚIONAL „ȘCOLI PRIETENOASE CU NATURA!”

Ediția a IX-a, 2024-2025

prof. Magda Szas și prof. Matilda Roșia

Elevii Colegiului Economic „Hermes” Petroșani au derulat activități specifice înscrise în **Calendarul Programului Național „Educație pentru natură”**. Astfel, sub coordonarea doamnelor profesoare Magda Szas și Matilda Roșia, s-a desfășurat activitatea din categoria 1, axată pe asigurarea hranei păsărilor în sezonul rece, prin oferirea de semințe. Link-ul Programului Național „Educație pentru natură” este disponibil mai jos:

<https://web.facebook.com/groups/459919994980040/>

Totodată, s-a desfășurat și activitatea 2, care a vizat protecția păsărilor prin prevenirea coliziunilor acestora cu geamurile. În acest scop, elevii claselor a IX-a B și a IX-a D au aplicat pe geamurile sălilor de clasă autocolante cu forme și cromatici diverse.

Tot conform calendarului, în luna decembrie 2024 s-au derulat activități de actualizare și creare de conturi pentru elevii nou înscriși în vederea participării la „**Olimpiada speciilor**”, etapa locală, așteptând cu emoții și bucurie olimpiada din cadrul etapei județene, care va avea loc în ianuarie 2025. Mult succes tuturor!

SITE-UL „PROFA DE ECONOMIE” – UN INSTRUMENT EFICIENT PENTRU PREDARE, ÎNVĂȚARE ȘI INTERACȚIUNE

prof. Dacia-Petronela Costea

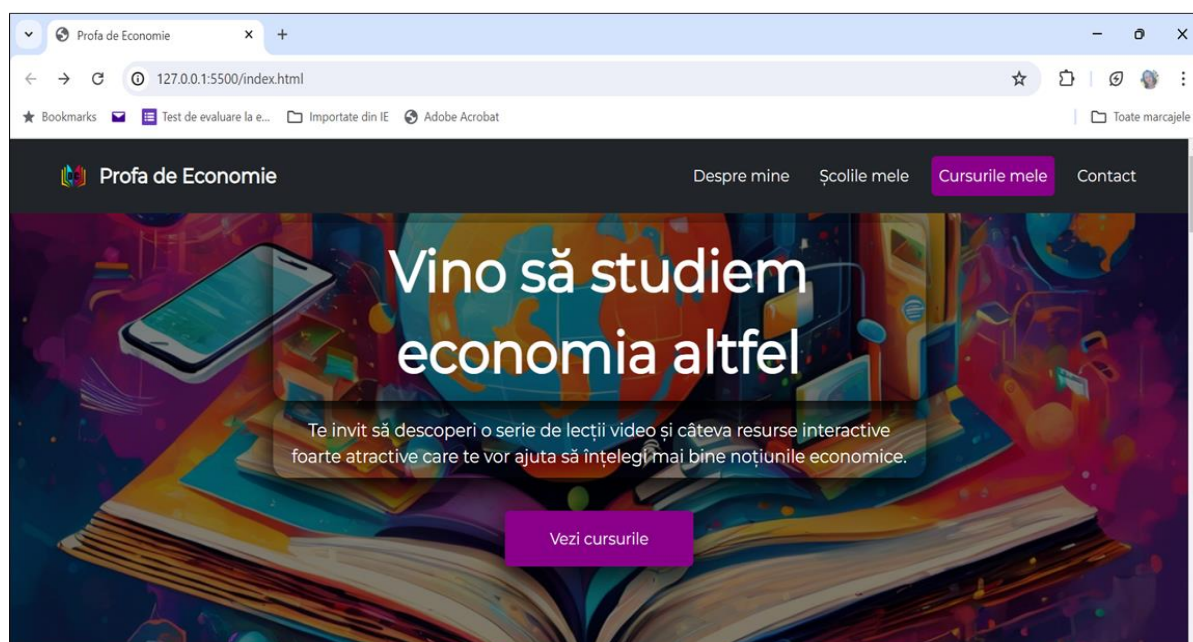
Disciplinile economice au o importanță esențială în viața tinerilor, deoarece aceștia au nevoie să înțeleagă concepte esențiale precum bugetare, economisire, investiții, creditare, pentru a-și gestiona mai eficient resursele financiare pe tot parcursul vieții. O înțelegere solidă a economiei poate stimula angajamentul civic al tinerilor și implicarea lor în discuții și acțiuni legate de probleme economice și sociale, cum ar fi drepturile economice și sociale, sărăcia sau impactul globalizării.

Astfel, pentru a facilita accesul elevilor la educație economică, am proiectat site-ul web „**Profa de Economie**”, care poate fi considerat o platformă educațională pentru predarea Economiei și a altor discipline economice, întrucât prin intermediul lui se pot prezenta la clasă diferite materiale didactice, cum ar fi lecții video, dar și alte tipuri de resurse, ca de exemplu lecții interactive create cu ajutorul platformei *Nearpod*, precum și fișe de lucru interactive create cu ajutorul platformei *Wordwall*. Site-ul web „**Profa de Economie**” este o platformă de tip *blended-learning*, combinând învățarea față în față cu cea digitalizată, elevii având posibilitatea de a continua acasă învățarea în ritm propriu, într-un mod relaxant și atractiv.

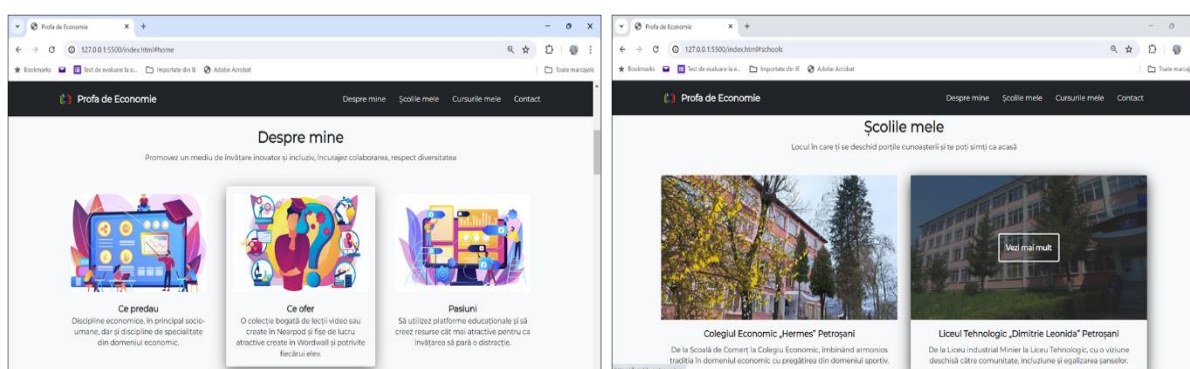
Pagina principală a site-ului este concepută pentru a oferi elevilor și utilizatorilor o perspectivă clară asupra conținutului și resurselor disponibile. Aceasta servește ca un hub central de navigare și oferă link-uri către alte secțiuni și pagini importante ale site-ului, facilitând accesul rapid și ușor la informațiile căutate de utilizatori. Pagina principală include câteva informații despre autorul site-ului, o prezentare generală a școlilor în care lucrează, a cursurilor oferite și o secțiune de contact.

Meniul de navigare este adaptat dispozitivelor cu ecrane mici printr-un buton de navigare care include link-uri către secțiunile importante ale site-ului. Opțiunile din meniu își schimbă culoarea de fundal la trecerea mouse-ului, îmbunătățind interactivitatea.

Imaginea de fundal sugestivă este însoțită de un titlu și un mesaj central, „*Vino să studiem economia altfel*”, care invită utilizatorii să exploreze site-ul. Există, de asemenea, și un buton vizibil care direcționează utilizatorii către secțiunea de cursuri (*Vezi cursurile*).

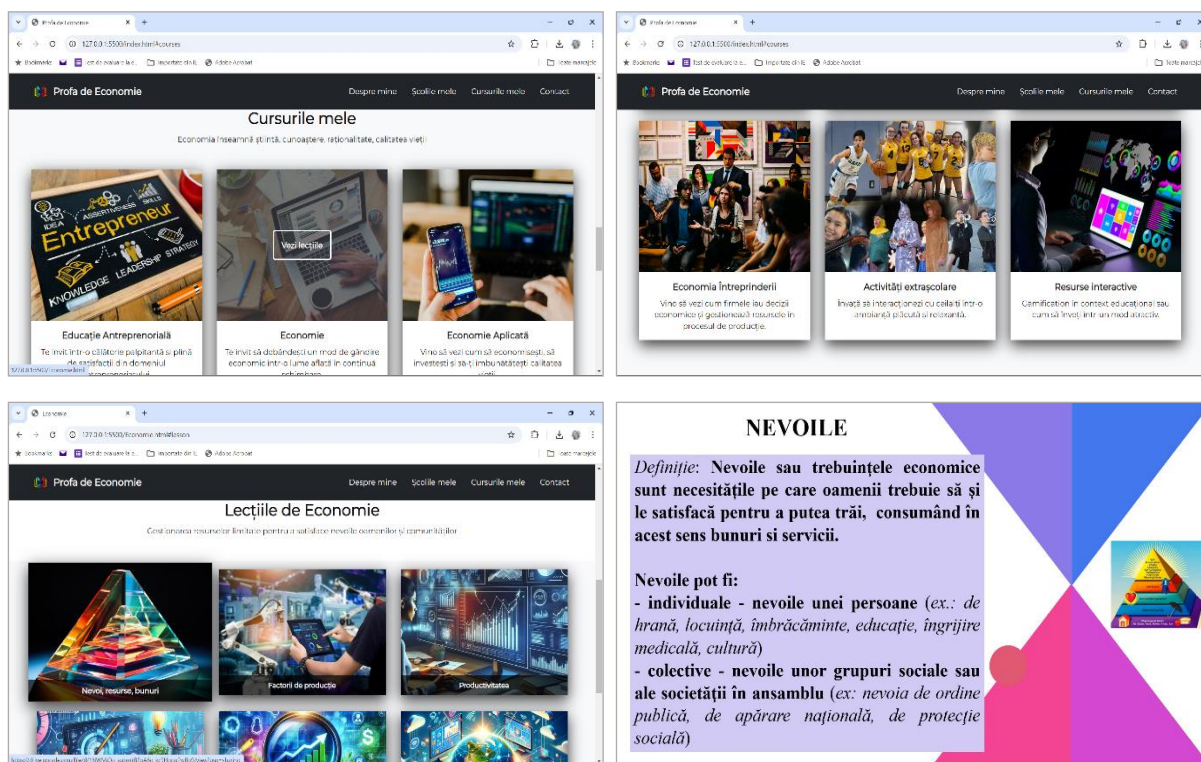
Printre secțiunile de conținut ale paginii principale am inclus și secțiunea *Despre mine* care conține o scurtă prezentare personală însoțită de imagini sugestive, iar secțiunea *Școlile mele* conține imagini ale liceelor în care predau, **Colegiul Economic „Hermes” Petroșani** și **Liceul Tehnologic „Dimitrie Leonida” Petroșani**, imagini care funcționează ca link-uri către paginile de prezentare ale liceelor.

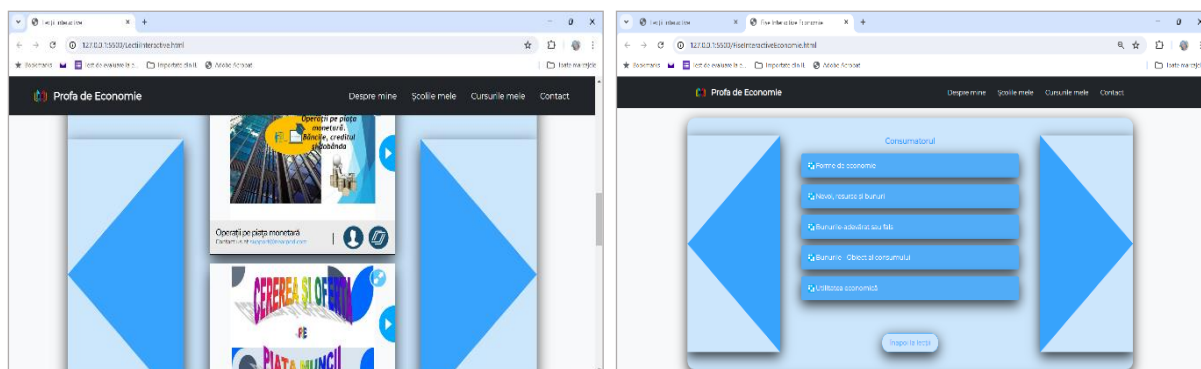
Secțiunea cea mai importantă a site-ului, *Cursurile mele*, conține imagini care reprezintă link-uri către paginile dedicate disciplinelor pe care le predau, activităților extrașcolare desfășurate și către resursele interactive create cu ajutorul platformelor interactive Nearpod și Worwall.

Fiecare disciplină economică beneficiază de o pagină separată, structurată astfel încât să ofere o experiență bine organizată utilizatorilor. Paginile dedicate disciplinelor economice și activităților extrașcolare includ imagini care reprezintă link-uri către lecții video accesibile prin

Google Drive. Fiecare lecție are câte o imagine și un titlu, oferind utilizatorilor o interfață vizuală plăcută și intuitivă pentru a accesa conținutul video.

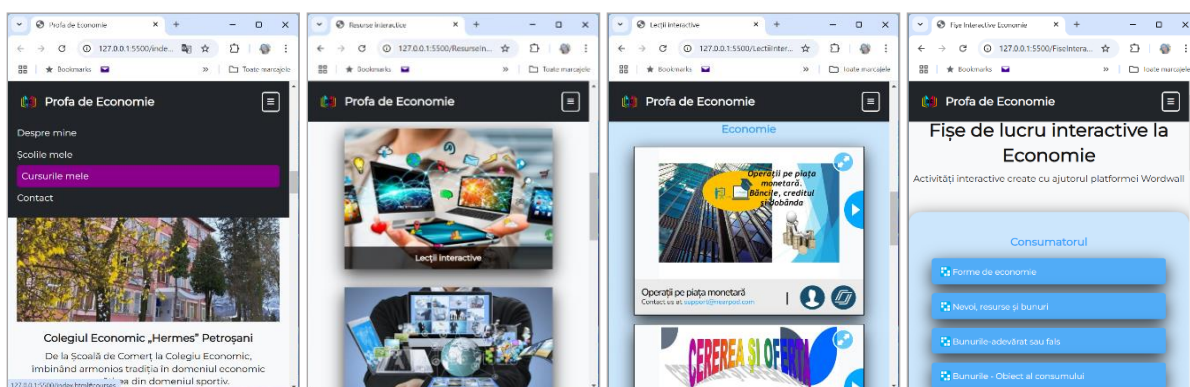

Pagina dedicată resurselor interactive include, de asemenea, imagini care reprezintă link-uri către lecțiile interactive create în Nearpod sau către fișele de lucru create în Wordwall. Fiecare categorie de activități este grupată separat pentru fiecare disciplină, incluzând și un buton de navigare la sfârșitul secțiunii, care permite elevilor și utilizatorilor să se întoarcă la pagina principală a resurselor interactive sau la paginile principale ale lecțiilor. Elevii și utilizatorii pot naviga cu ușurință printre secțiuni și pot beneficia de o varietate de materiale interactive și informative, adaptate nevoilor educaționale moderne.

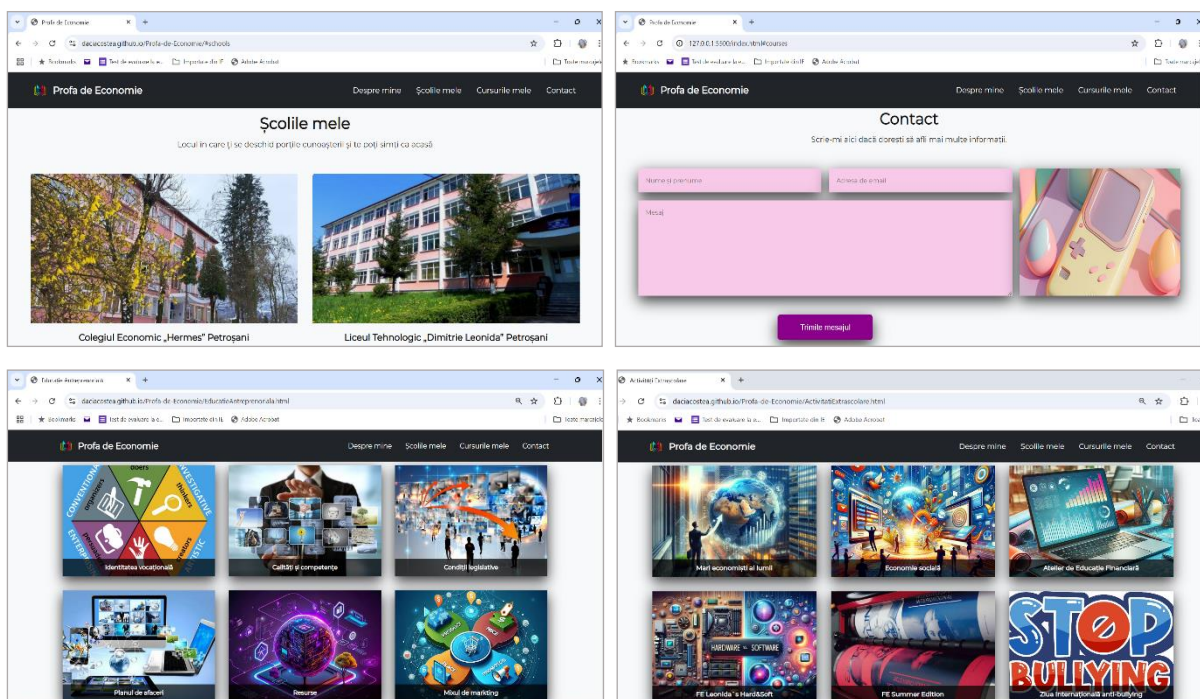
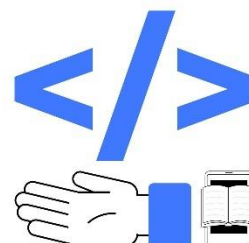
Pagina principală a site-ului web „Profa de Economie” include și o secțiune *Contact*, unde am inserat un formular de contact, elevii și utilizatorii având posibilitatea să-mi scrie pentru a solicita informații suplimentare față de cele existente pe site.

Site-ul „**Profa de Economie**” pe care l-am creat este util, deoarece oferă elevilor și profesorilor acces rapid la resurse educaționale de calitate într-un mod organizat și intuitiv. Acesta centralizează informațiile despre diverse discipline economice, facilitând vizualizarea și descărcarea materialelor didactice necesare pentru studiu. Prin designul său responsiv, site-ul asigură accesibilitatea de pe orice dispozitiv. Interactivitatea oferită de fișele și lecțiile interactive îmbunătățește experiența de învățare, făcând procesul educațional mai atractiv și eficient. Imaginile de mai jos ilustrează modul în care paginile site-ului își ajustează dimensiunile și pot fi explorate cu ajutorul telefoanelor mobile.

Dacă doriți să descoperiți resurse valoroase pentru aprofundarea cunoștințelor economice și dezvoltarea abilităților financiare într-un mod interactiv și practic, vă invit să explorați site-ul „**Profa de Economie**”, disponibil la acest link:

<https://daciacostea.github.io/Profa-de-Economie/>

INVESTITOR PENTRU O ZI

prof. Dacia-Petronela Costea și prof. Maria Șchiopu

Z **iu**a **Economistului**, sărbătorită în România pe 23 noiembrie, recunoaște rolul esențial al economiștilor în dezvoltarea societății. Această zi marchează contribuția profesioniștilor din domeniul economic la analizarea, planificarea și implementarea politicilor economice, atât la nivel național, cât și în mediul privat. Data a fost aleasă pentru a onora fondarea primei facultăți de economie din România, care a pus bazele educației economice moderne, prin deschiderea primului curs universitar de economie politică din țara noastră, susținut de profesorul Ion Ghica, la 23 noiembrie/5 decembrie 1843, la Academia Mihăileană din Iași. Tema cursului, „Despre importanța (însemnătatea) economiei politice” a fost publicată pe 27 februarie 1844 în „Foaie științifică și literară” nr. 8 (subtitlul revistei „Propășirea”, al cărei titlu fusese interzis de cenzură).

Astfel, elevii **Colegiului Economic „Hermes” Petroșani** (clasele a IX-a C, a XI-a A, a XII-a B) au marcat **Ziua Economistului** printr-o activitate de **educație financiară**, numită „Investitor pentru o zi”.

Educația financiară este definită de OECD (Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică – Organisation for Economic Cooperation and Development) ca fiind „procesul prin care consumatorii de produse financiare/investitorii își îmbunătățesc nivelul de înțelegere al produselor financiare, conceptelor și riscurilor, urmând ca prin informare, instruire și/sau consultanță obiectivă, aceștia să-și poată dezvolta abilitățile și încrederea în sine necesare pentru a conștientiza riscurile și oportunitățile financiare, pentru a lua decizii informate, pentru a ști unde să caute sprijin și pentru a lua și alte măsuri eficiente de îmbunătățire a nivelului de bunăstare financiară”.

Educația financiară este despre capacitatea de a înțelege cum funcționează banii și arta investiției și gestionării acestora în scopuri financiare solide. Educația financiară este și despre disciplina și direcția pe care o alegi tu pentru finanțele tale – așa cum sunt ele, mici sau mari. Educația financiară te ajută să îți gestionezi resursele în mod eficient, în așa manieră încât să

ajungi la un moment dat să prosperi. Un om needucat financiar va cheltui mai mult decât veniturile sale.

De ce avem nevoie de educație financiară?

- Pentru a ne gestiona bugetul în mod echilibrat, pentru a ști cum să ne planificăm cheltuielile și pentru a economisi;
- Pentru a lua decizii financiare corecte (credite, cumpărături impulsive);
- Pentru a ne informa din surse sigure și pentru a ne proteja de fraude și promisiuni de îmbogățire rapidă;
- Pentru a înțelege produsele financiare pe care le avem la dispoziție și pentru a face diferența dintre active și pasive;
- Pentru a economisi și a investi în mod diversificat, pentru a ne asigura stabilitatea financiară pe termen lung;

Activitatea „**Investitor pentru o zi**” are ca scop dezvoltarea abilităților financiare de bază, prin familiarizarea elevilor cu concepte economice esențiale, precum dobânda, inflația, randamentul și riscul. Aceasta oferă elevilor oportunitatea de a înțelege mecanismele pieței monetare și bursiere și de a lua decizii în urma unor investiții simulate, punând accent pe analiza comparativă a opțiunilor financiare.

Elevii au participat la o activitate în care au avut rol de investitor pe piața monetară și pe piața de capital. În urma investițiilor simulate, au identificat diferențele fundamentale dintre investițiile pe piața monetară și cele pe piața bursieră, analizând randamentele, riscurile și lichiditatea fiecărui tip de investiție.

Așadar, investițiile pe piața monetară includ instrumente financiare pe termen scurt, cum ar fi depozitele bancare. Depozitele cu ridicare periodică a dobânzii oferă un flux constant de venituri prin plata dobânzii la intervale regulate, fără a reinvesti câștigurile. În schimb, depozitele cu capitalizare reinvestesc dobânda acumulată, generând câștiguri mai mari datorită efectului de dobândă compusă.

Investițiile pe piața monetară sunt considerate sigure și cu risc redus, dar oferă randamente mai mici, ideale pentru investitorii conservatori. Depozitele bancare sunt un instrument potrivit atunci când ai nevoie de banii depozitați pe termen scurt sau pentru fondul de urgență. Dacă dobânzile băncii nu depășesc inflația, banii din conturile de economii își vor pierde încet, dar sigur, valoarea.

Investițiile la bursa de valori implică achiziția de instrumente financiare precum acțiuni, obligațiuni și alte active financiare. Acțiunile reprezintă o parte dintr-o companie, oferă posibile câștiguri mari, dar cu risc ridicat datorită volatilității pieței. Obligațiunile sunt mai sigure, oferă

dobândă fixă, dar au randamente mai mici decât acțiunile. Alte instrumente, precum ETF-uri și derivatele financiare, diversifică portofoliile și permit adaptarea la diferite strategii de risc. Investițiile bursiere sunt mai volatile, dar pot aduce câștiguri semnificative pe termen lung, fiind potrivite pentru investitorii care își asumă un risc mai mare.

Investițiile pe piața bursieră sunt mai potrivite pentru asigurarea stabilității financiare pe termen lung (5-10 ani sau mai mult). Deși există fluctuații pe termen scurt, istoricul piețelor financiare arată că, pe termen lung, randamentele bursiere tind să depășească investițiile sigure.

În cadrul activității, elevii au învățat despre piața monetară, care oferă investiții sigure, dar cu randamente mici, cum ar fi depozitele bancare și despre bursa de valori, unde investițiile în acțiuni sau obligațiuni pot aduce câștiguri mai mari, dar implică riscuri și volatilitate. Elevii au dobândit cunoștințe financiare de bază înțelegând diferența dintre piața monetară și piața de capital, s-au familiarizat cu concepte financiare precum dobânda simplă, dobânda compusă, randamente, risc și volatilitate, au învățat să stabilească strategii eficiente pentru economisire și reinvestire și să adopte atitudini responsabile față de administrarea banilor.

Lecția de educație financiară „Investitor pentru o zi” este disponibilă prin accesarea link-ului:

<https://library.livresq.com/details/674ca4f6eabfd80008c07051>

prof. Alina Tănăsie

Think outside the box! | 29

DOPE – înseamnă „grozav” sau „foarte tare” și este folosit pentru a descrie ceva impresionant;

DRIP – se referă la stilul personal impresionant, de obicei legat de haine sau accesorii cool;

GHOST – (folosit doar ca verb) înseamnă a ignora mesajele și apelurile cuiva, a te face că nu mai ești pentru cel pe care îl ignori;

G.O.A.T. – prescurtare în limba engleză pentru “*The Greatest of All Time*”, un acronim pentru a descrie pe cineva ca fiind cel mai bun într-un domeniu de activitate;

GUAP – o sumă mare de bani;

ILR – este un acronim pentru “*In Real Life*”; este utilizat pentru a preciza că o întâlnire are loc în persoană, nu în mediul online;

NO CAP – expresie pentru a sublinia că cineva spune adevărul, că nu exagerează;

RIZZ – abreviere pentru “*charisma*” (carismă); face referire la capacitatea cuiva de a flirta sau de a atrage atenția în mod natural;

SLAY – înseamnă a reuși în mod spectaculos;

SLAY QUEEN – femeie puternică, încrezătoare, care arată bine și își îndeplinește scopurile cu stil;

SNACK – Un “*snack*” este o persoană pe care o găsești atrăgătoare;

SUS – prescurtare pentru “*suspicious*” (suspect), folosit pentru a descrie o persoană sau o situație dubioasă;

YAP – se referă la cineva care vorbește mult despre același subiect, uneori fără sens;

YOLO – este un acronim de la “*You only live once*” care ar însemna „Trăiești doar o dată”.

NUMĂRUL DE AUR

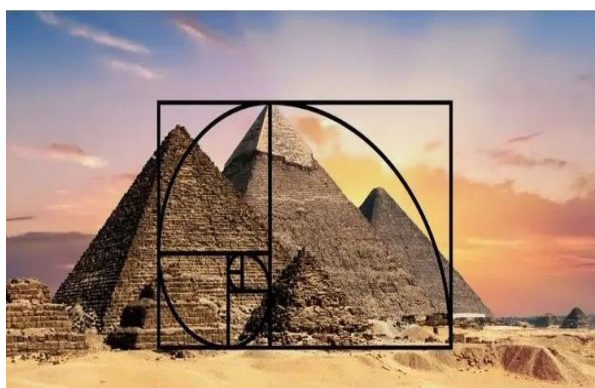
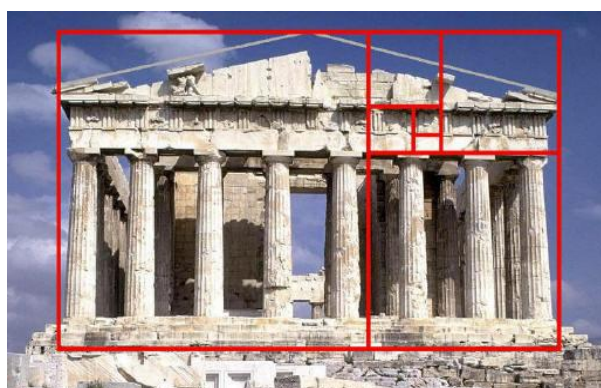
prof. Ramona Estera Ința

Numărul de aur, numit și Phi, se găsește în toate lucrurile. **Phi, numărul de aur**, este egal cu **1,6180339887...** Este o veritabilă cheie ascunsă a universului. Proporția corpului uman, a plantelor, a animalelor, respectă numărul de aur. Leonard Pise,

numit și Fibonacci a creat o serie de numere cu proprietăți remarcabile. Acele de pin respectă și ele principiul lui Fibonacci. Nu există explicații științifice. Este o regulă de aur pe care natura o respectă. Regula de aur este respectată și de ADN-ul uman.

În arhitectură, templul lui Solomon, piramidele, Pantheonul, bisericile, toate respectă regula de aur a proporțiilor. Cea mai utilizată formă geometrică în arhitectură este dreptunghiul, care respectă regula de aur, iar dacă împărțim lungimea la lățime se va obține **phi, numărul de aur**. Triunghiul de aur sau isoscel are unghiurile de 36 și 72 de grade, principiul regulii de aur fiind, de asemenea, respectat.

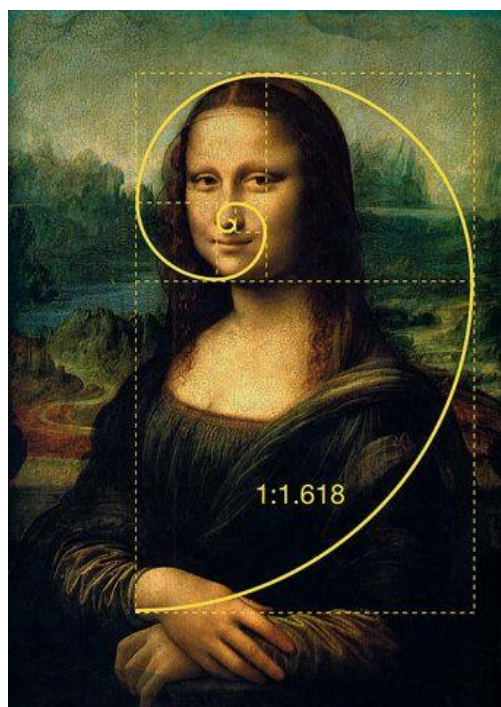
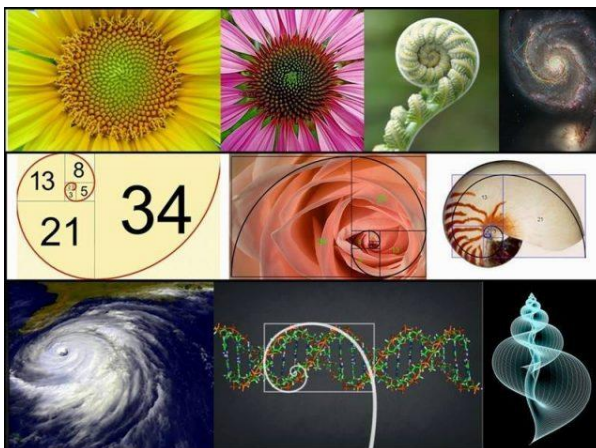
În anul 2013, doi cercetători, cu ajutorul unui calculator performant, au reușit să calculeze **numărul phi**. Are 10.000 de miliarde de zecimale. Numărul merge către infinit, într-o ordine precisă și totodată misterioasă a zecimalelor.

Cercetătorii susțin că zecimalele nu sunt așezate întâmplător, nu există hazard. A suta zecimală a **numărului phi** este 9, a mia este 9, poziția zecimalei de un milion este tot 9. Proporția plantelor, proporția corpului uman, respectă principiul numărului de aur.

Fibonacci a creat acest șir de numere, plecând de la o problemă simplă. Dacă avem un cuplu format dintr-o femelă și un mascul de iepuri, iar acest cuplu produce un nou cuplu de

iepuri într-o lună, iar fiecare cuplu nou format va produce, la rândul său, un alt cuplu în decurs de o lună, câte cupluri de iepuri se vor forma după o anumită perioadă de timp? Rezultatul este unul incredibil: **1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34...** Suma dintre cele două numere care preced este egală cu numărul care urmează. Dacă vom împărți numărul următor la cel precedent, vom obține **1,618**, adică **numărul de aur** sau **raportul de aur**.

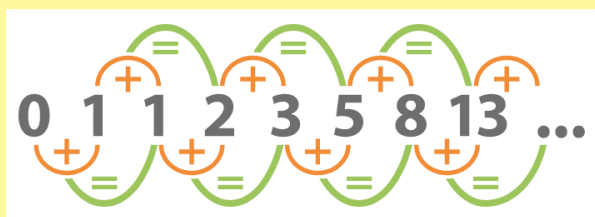
Importanța acestui concept constă în modelul pe care îl creează și în faptul că acest raport, împreună cu modelul său, este remarcabil de comun în designul lumii noastre. Este ca și cum această structură numerică ar sta la baza organizării și interconectării majorității lucrurilor, atât în natură, cât și în mediul creat de om. De la tiparele cristalizării și modelele de creștere ale frunzelor, până la proporțiile corpului uman, acest principiu este prezent aproape peste tot.

În anul 1509, Fra Luca Paciole a publicat *De Divina Proportione*, care a fost ilustrată de Leonardo da Vinci. Cartea dezvoltă principiul de aur din arhitectură, geometrie, matematică. Este primul tratat consacrat numărului de aur.

Leonardo da Vinci a fost primul care a analizat proporțiile corpului uman. El a demonstrat că fiecare componentă a corpului uman respectă proporția numărului de aur. Majoritatea pictorilor au respectat proporția de aur în tablourile lor.

Numărul de aur, π sau ϕ , provine de la Phitias, un arhitect grec, care a introdus în arhitectură proporția de aur.

Cu ce ne lăudăm!

dir. adj. prof. Mihaela Ionițoi

PREMII OBTINUTE LA OLIMPIADELE ȘI CONCURSURILE ȘCOLARE ÎN ANUL ȘCOLAR 2023-2024

Olimpiada națională a disciplinelor din aria curriculară „Tehnologii” – domeniul –
Turism și alimentație – etapa județeană – prof. coordonatori Bobar Tiberiu, Ilea Ciprian,
Popescu Margareta

PREMIUL II – Coman Raluca Maria, clasa a XI-a B

Olimpiada națională a disciplinelor din aria curriculară „Tehnologii” – domeniul –
Turism și alimentație – etapa județeană – prof. coordonatori Popescu Margareta, Ilea
Ciprian

PREMIUL III – Lăscău Maria-Lorena, clasa a XII-a B

Olimpiada națională a disciplinelor din aria curriculară „Tehnologii” – domeniul –
Turism și alimentație – etapa județeană – prof. coordonatori Popescu Margareta, Ilea
Ciprian

MENTIUNE – Ciurea Alexandra-Maria, clasa a XII-a B

Olimpiada națională a disciplinelor din aria curriculară „Tehnologii” – domeniul
Economic, Administrativ, Comerț – etapa județeană – prof. coordonatori Popescu
Margareta, Huszar Otilia

MENTIUNE – Potoroacă Paul-Adrian, clasa a XI-a A

Olimpiada națională a disciplinelor din aria curriculară „Tehnologii” – domeniul –
Turism și alimentație – etapa națională – prof. coordonatori Bobar Tiberiu, Ilea Ciprian,
Popescu Margareta

DIPLOMĂ DE PARTICIPARE – Coman Raluca Maria, clasa a XI-a B

Concursul național „Știu și aplic” – Securitatea și sănătatea în muncă se desprind de pe
băncile școlii – etapa județeană – prof. coordonator Popescu Margareta

PREMIUL III – Grosu Lucian-Ștefan, clasa a XI-a A

PREMIUL III – Potoroacă Paul-Adrian, clasa a XI-a A

Concursul de cultură și educație financiar-contabilă – etapa județeană – prof.
coordonatori Botea Raluca, Huszar Otilia

MENTIUNE – Potoroacă Paul-Adrian, clasa a XI-a A

Concursul de cultură și educație financiar-contabilă – etapa națională – prof. coordonatori Botea Raluca, Huszar Otilia

MENȚIUNE – Potoroacă Paul-Adrian, clasa a XI-a A

Concursul Național de Matematică Aplicată „Adolf Haimovici” – etapa județeană – prof. coordonator Dumitrașcu Gabriela

PREMIUL III – Bartha Diana-Maria, clasa a XI-a B

MENȚIUNE – Piper Georgeana-Andrada, clasa a XII-a B

Concursul interjudețean de matematică aplicată în economie – prof. coordonatori Dumitrașcu Gabriela, Huszar Otilia, Imling Rainhold

MENȚIUNE – Potoroacă Tudor-Andrei, Onofrei Elena-Ariana, clasa a X-a A

MENȚIUNE – Smădoi Silvana-Mihaela, Opre Raluca, clasa a X-a A

Concursul regional de artă fotografică „Pasărea Măiastră” – secțiunea Fotografie – prof. coordonator Petrescu Florentina

PREMIUL III – Nițar Anamaria, clasa a IX-a C

Concursul Regional Cultural-artistic Valorile Localității Mele – secțiunea PowerPoint – prof. coordonator Petrescu Florentina

MENȚIUNE – Baran Robert, clasa a IX-a B

Concursul educațional județean „Tradiții și obiceiuri de paste într-o Românie eco” –

Secțiunea Folclor – prof. coordonatori Boroș Larisa, Năstasie Cristina, Ilea Ciprian

PREMIUL I – clasa a IX-a C

Concursul educațional județean „Tradiții și obiceiuri de paste într-o Românie eco” –

Secțiunea – Cel mai Eco Stand – prof. coordonatori Boroș Larisa, Năstasie Cristina, Ilea Ciprian

PREMIUL SPECIAL – clasa a IX-a C

Concursul educațional județean „Tradiții și obiceiuri de paste într-o Românie eco” –

Secțiunea – Eco Design – prof. coordonatori Boroș Larisa, Năstasie Cristina, Ilea Ciprian

PREMIUL II – Gigoraș Adrian, Grunță Ioan, Iacob Lăcrămioara, Văduva Sara Maria, Murariu Larisa

Concursul educațional județean „Tradiții și obiceiuri de paste într-o Românie eco” –

Secțiunea – gastronomie – prof. coordonatori Boroș Larisa, Năstasie Cristina, Ilea Ciprian

MENȚIUNE – Gigoraș Adrian, Grunță Ioan, Iacob Lăcrămioara, Văduva Sara Maria, Murariu Larisa

Competiția WorldSkills Hotel Reception & Housekeeping – Secțiunea Hotel Reception – prof. coordonator Popescu Margareta

PREMIUL SPECIAL – Grigorescu Denisa-Anamaria, clasa a XI-a B

DIPLOMĂ DE PARTICIPARE – Grigorescu Denisa-Anamaria, clasa a XI-a B

Competiția WorldSkills Hotel Reception & Housekeeping – Secțiunea Hotel Reception – prof. coordonator Popescu Margareta

DIPLOMĂ DE PARTICIPARE – Leach Ștefan-David, clasa a XII-a B

Sesiunea de Comunicări Științifice – Discipline din aria curriculară „Tehnologii”, etapa județeană, Secțiunea Servicii, resurse naturale și protecția mediului, categoria 1 Servicii – prof. coordonator Ilea Ciprian

PREMIUL III – Brescan Georgiana Andreea, Bîtcă Silvia Andreea, clasa a X-a B

PREMIUL III – Stoica Alexia Maria, Dulcescu Denis Dragoș, clasa a X-a B

Sesiunea de Comunicări Științifice – Discipline din aria curriculară „Tehnologii”, etapa județeană, Secțiunea Servicii, resurse naturale și protecția mediului, categoria 2 Resurse naturale și Protecția mediului – prof. coordonator Ilea Ciprian

MENȚIUNE – Golgoșiu Alexia Ștefania, Tălmăciu Maria Gina, clasa a X-a B

MENȚIUNE – Țavoc Ilie Alexandru, Duma Marian Cristian, clasa a X-a B

Concursul Cultural „Heritage, History and Globalization”, CAEJ HD 2024, poziția 1 domeniul interdisciplinar – prof. coordonator Ionițoei Mihaela

PREMIUL I – Grozav Casian Robert, clasa a IX-a A

PREMIUL II – Velescu David, clasa a IX-a A

Concursul Școlar județean „Să traducem împreună”, CAEJ 2024 poziția 42 – prof. coordonator Ionițoei Mihaela

PREMIUL III – Netotea Any, clasa a IX-a B

MENȚIUNE – Vocaci Adelina, clasa a XII-a B

Concursul județean „Suntem Copiii Europei” – prof. coordonator Keberle Liliana

PREMIUL I – Ștefu Petronela, clasa a X-a B

Concursul județean „Valențe Educative în Context European”, CAEJ HD 2024, poziția 3, domeniul interdisciplinar – Secțiunea Eseuri – prof. coordonator Keberle Liliana

PREMIUL I – Stoica Anca Ioana, clasa a XII-a A

PREMIUL II – Kecsedi Mihai Daniel, clasa a XII-a A

PREMIUL III – Niță Luca Mihai, clasa a XII-a A

Concursul Regional „Liviu Rebreanu între tradiție și modernitate!”, CAER 2024 poziția 1045 – Secțiunea Eseuri – prof. coordonator Keberle Liliana

PREMIUL II – Stoica Anca Ioana, clasa a XII-a A

MENȚIUNE – Dulcescu Gabriela Alexandra, clasa a XII-a A

Concursul din cadrul proiectului „Stop obezității! Vreau să fiu sănătos!”, CAEJ HD 2024, domeniul Științific, poziția 43 – Secțiunea Desene – prof. coordonator Tănăsie Alina

PREMIUL II – Lorincz Monika Imola, clasa a X-a D

Concursul de creație „Costumul meu popular” din cadrul Proiectului educațional „Interculturalitate și Spiritualitate” ediția a XII-a, CAERI-2024 poz. 1041 – prof. coordonator Tănăsie Alina

PREMIUL II – Căldăraru Ștefania Sabrina, clasa a XI-a A

Concursul „Eco – Fashion” domeniul ecologie și protecția mediului, CAEJ-2024 poz. 49/269 – prof. coordonator Gaicea Liliana

PREMIUL III – Danciu Patricia Alexia, Stoica Alexia Maria, Ștefu Petronela, clasa a X-a B

Concursul „Eco – Fashion” domeniul ecologie și protecția mediului, CAEJ-2024 poz. 49/269 – prof. coordonator Huszar Otilia

PREMIUL III – Moldovan Iulia, Horduna Alexia, Polk Alexandra, clasa a X-a A

Concursul „Eco – Fashion” domeniul ecologie și protecția mediului, CAEJ-2024 poz. 49/269 – prof. coordonatori Ința Ramona, Ichim Andra

MENȚIUNE – Jurca Cassiana, Vulcan Adnana, clasa a IX-a B, Ifrim Raluca, clasa a X-a A

Concursul „Eco – Fashion” domeniul ecologie și protecția mediului, CAEJ-2024 poz. 49/269 – prof. coordonatori Keberle Liliana, Popescu Margareta

MENȚIUNE – Nicolăescu Maia, Caraivan Alexia, clasa a X-a B, Pușchiu Diana, clasa a XI-a A

Concurs de eseuri dedicat Zilei Eroilor – „Memoria ca datorie” ediția a IV-a – tema: „Avram Iancu – omul, revoluționarul, legenda” – prof. coordonator Șchiopu Maria

PREMIUL I – Hanga Denisa, clasa a XI-a F

ANUL 2024 – „ANUL AVRAM IANCU”

Hanga Denisa Maria – clasa a XII-a D

Anul 2024 a fost instituit ca „Anul Avram Iancu” pentru aniversarea a 200 de ani de la nașterea revoluționarului Avram Iancu. Avram Iancu, conducător al Revoluției române din Transilvania de la 1848-1849, supranumit „Crăișorul Munților”, s-a distins, odată cu începutul mișcării revoluționare din primăvara anului 1848, printr-un spirit înfocat pentru libertate, dar, mai curând decât oricare dintre contemporanii săi, el și-a aplecat ochii spre moșii din Munții Apuseni, arată istoricul Silviu Dragomir (1888-1962) în lucrarea sa „Avram Iancu” (Editura Științifică, București, 1965).

Avram Iancu s-a născut în anul 1824 „la vremea cireșelor”, în Țara Moșilor, în satul Vidra de Sus, județul Alba, provenind dintr-o veche familie de iobagi de pe valea Arieșului Mic. Bunicul său, Gheorghe Iancu, a fost preot ortodox în Vidra de Sus și a participat în 1784 la răscoala lui Horia, fiind chiar rudă cu acesta. Tatăl lui Avram Iancu, Alexandru Iancu, s-a născut în anul 1797 și era al treilea fiu al lui Gheorghe Iancu.

Despre copilăria lui Avram Iancu s-au păstrat foarte puține informații. Amintirile rămase în conștiința moșilor săi îl arată însă ca pe un copil vioi și vesel, plin de spirit, dar cu caracterul și temperamentul singular al moșilor, gânditor și scurt la vorbă, cu inima nobilă și sinceră. A îndrăgit de mic muzica și cântatul, știa să cânte frumos din gură, din frunză, tulnic, fluier, violină și flaut.

Avram Iancu și-a început școala în sat, la marginea crângului „Târșa”, avându-l ca dascăl pe Mihai Gomboș. După ce a învățat o vreme în Vidra de Sus, a fost trimis de părinți la

școala primară din satul Neagra, unde a învățat foarte bine. Mai departe, Avram va urma cursurile școlii din Câmpeni, absolvind la vârsta de 13 ani.

În anul 1837 este dat de părinți la gimnaziul din Zlatna. Pe timpul studiilor la școala din Zlatna, Avram Iancu va da dovadă de sârguință excepțională (*praestans*), iar la toate cele patru materii predate va obține nota cea mai mare (*eminens*). Deși a provenit dintr-o familie modestă, el a reușit să își continue studiile la Facultatea de Drept din Cluj. În anii săi de studiu, Iancu a acumulat nu doar cunoștințe juridice, ci și o conștiință socială profundă, care l-a făcut să înțeleagă importanța luptei pentru drepturile românilor.

În facultate, Iancu nu era doar un student sârguincios, ci și un tânăr preocupat de problemele sociale ale timpului său. A participat la discuții și dezbateri cu alți tineri intelectuali, unde și-a cristalizat viziunea despre dreptate și libertate. Aceste întâlniri au fost cruciale pentru formarea sa ca lider, pregătindu-l pentru rolul pe care urma să-l joace în revoluția de la 1848.

Revoluția de la 1848 nu a fost doar o luptă militară, ci și una politică. Avram Iancu, în rolul său de diplomat abil, a încercat să obțină sprijinul marilor puteri europene pentru cauza românilor. El a participat la numeroase întâlniri și negocieri, încercând să convingă liderii europeni de justiția cauzei românești. Adunările și discuțiile intense din acea perioadă au fost momente cruciale care au contribuit la cristalizarea conștiinței naționale românești.

Avram Iancu reprezintă esența liderului revoluționar. În timpul revoluției de la 1848, el

a organizat și condus armata românilor din Munții Apuseni. Este un exemplu de dăruire și patriotism, care ar fi putut alege o viață liniștită de avocat, însă a decis să își dedice viața luptei pentru drepturile și libertățile neamului său. Astfel, la numai 26 de ani, Avram Iancu scrie un testament în 20 dec. 1950 la Câmpeni: „Unicul dor al vieții mele este

să-mi văd națiunea mea fericită, pentru care după puteri am și lucrat pînă acum, [cu] durere, fără mult succes, dar tocmai acum cu întristare văd că speranțele mele și jertfa adusă se prefac în nimica. Nu știu câte zile mai pot avea. Un fel de presimțire îmi pare că mi-ar spune că viitorul este nesigur. Voiesc dară și hotărît să dispun ca după moartea mea toată averea mea mișcătoare și nemișcătoare să treacă în folosul națiunii și întru ajutorul înființării unei academii de Drepturi, tare crezând că luptătorii cu arma legii vor putea scoate drepturile națiunii noi.”

Avram Iancu nu este doar o figură istorică, ci și un simbol al speranței și al luptei pentru dreptate. Povestea sa este una plină de inspirație și de învățăminte, un testament al puterii spiritului uman de a transforma lumea în bine. El rămâne un model de curaj și patriotism, un adevărat erou al României.

Avram Iancu ne învață o lecție importantă despre sacrificiu și despre importanța de a lupta pentru valorile în care credem, fiind un exemplu că fiecare dintre noi poate contribui la binele comun, chiar și în fața celor mai mari obstacole.

Bibliografie:

1. Bărbulescu, M., *Avram Iancu: Eroul național al românilor*, București, Editura Militară, 2003
2. Boia, L., *Iancu, de la Vidra de Sus*, București, Editura Humanitas, 2013
3. *<https://enciclopediaromaniei.ro/>
4. *<https://condeiulardelean.ro/2023/09/13/avram-iancu-fiu-al-satului-vidra-de-sus-i/>

MUNȚII HUNEDOAREI PE TIMP DE IARNĂ

Miclea Silviu Adrian, clasa a XI-A

În timpul iernii, Munții Hunedoarei devin destinații turistice extrem de populare. Județul Hunedoara este caracterizat în principal de munți și locuri pitorești, atrăgând iubitorii de drumeții și natură. În această perioadă a anului, zăpada acoperă în mod persistent peisajul montan, oferind turiștilor numeroase opțiuni pentru excursii în frumusețea pădurilor montane.

Masivul Retezat, situat în această regiune, reprezintă o adevărată comoară a locurilor de poveste. Aici, turiștii pot explora aproximativ 20 de trasee montane, oferindu-le numeroase opțiuni în funcție de preferințele lor. Lacurile acoperite de gheață și zăpadă oferă un spectacol natural impresionant, fiind puncte de interes pentru pasionații de fotografie și drumeții montane.

Hunedoara este cu adevărat un paradis pentru pasionații de natură, iar iarna aduce cu sine o atmosferă magică în aceste locuri. Cu trasee variate și peisaje încântătoare, Munții Hunedoarei devin destinații de neuitat pentru oricine caută aventuri în mijlocul naturii înzăpezite.

Pentru turiștii curioși, iată câteva obiective turistice:

Castelul Corvinilor

Barajul și Lacul Bucura

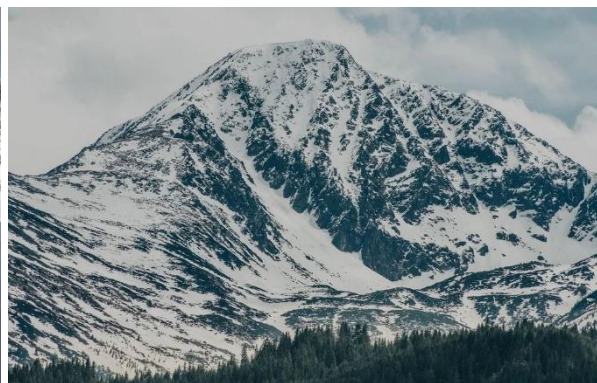
Lac glaciar în Retezat

Pietrele

Fundătura Ponorului

Munții Retezat

Piatra Secuiului

Cheile Râmețului

CELE MAI POPULARE LOCURI DE VIZITAT DIN EUROPA

prof. Ciprian Ilea

Ruinele din Pompei. Localizat în apropiere de Napoli, Italia, pentru a vizita monumentul Pompei este necesară o zi întreagă. Deși întregul oraș a fost distrus de către erupția vulcanului Vezuviu, arheologii au reușit să scoată la suprafață nenumărate case, fresce și structuri care oferă informații despre modul în care trăiau vechii romani. Printre cele mai importate structuri din cadrul monumentului se numără Amfiteatrul, Grădina Fugarilor, Forul, Vila Misterelor și Bordelul. Băile publice sau „thermae” sunt o altă parte a monumentului care trebuie vizitată. Pe vremea romanilor, aici se discutau problemele politice și se încheiau afaceri. Băile publice aveau zone separate pentru femei și bărbați.

Basilica San Marco din Veneția se află, de asemenea, în topul celor mai vizitate obiective turistice din Europa, cu peste cinci milioane de turiști pe an. Această operă de artă complicată, cu un acoperiș elaborat, cinci domuri și aproape doi acri de mozaicuri cu fundaluri de aur care acoperă pereții, arcele, cupolele și podelele este considerată ca fiind cel mai bun exemplu de artă bizantină. Multe dintre sculpturile și mozaicurile existente aici au fost luate direct din Constantinopol și Imperiul Bizantin în timpul cruciadelor. Această atracție turistică merită cu adevărat vizitată.

Turnul din Pisa – cunoscut și ca **Turnul înclinat din Pisa** – este cea mai faimoasă clădire înclinată din lume și punctul de reper al orașului Pisa din Italia. Turnul a fost planificat ca o clopotniță pentru Domul din Pisa. După doisprezece ani de la punerea

pietrei de temelie, la 9 august 1173, când construcția ajunsese la etajul al treilea, din cauza proastei calități a solului constituit din noroi argilos și nisip, turnul a început să se încline în direcția sud-est. Timp de o sută de ani construcția a fost stopată. Următoarele patru etaje au fost construite oblic, pentru a compensa partea înclinată. După aceea, construcția a trebuit să fie întreruptă din nou, până în 1372, când turnul-clopotniță a fost finalizat. Astăzi turnul se înclină cu 3,97 grade față de axa sa verticală, care este de aproximativ 4 metri.

Turnul Eiffel din Paris. Nu se poate să existe o listă a celor mai populare locuri de vizitat în Europa fără a cuprinde Turnul Eiffel. Structura a fost construită între 1887 și 1889 ca arc de intrare la Expoziția Universală, care a avut loc la celebrarea Revoluției Franceze din 1789. Turnul Eiffel are 324 m înălțime (aproximativ cât o clădire cu 81 etaje). Este monumentul cel mai vizitat din lume, cu mai mult de 200 milioane de vizitatori de la construirea sa în anul 1889.

Catedrala Notre-Dame din Paris este un monument al arhitecturii gotice timpurii din Franța, sediu al Arhiepiscopiei Parisului. Catedrala Notre-Dame din Paris este vizitată de circa 13 milioane de persoane anual, ceea ce înseamnă o medie zilnică de 30.000 de oameni. În zilele cu afliuență ridicată, pricinuită de sărbători sau evenimente importante, se poate ajunge chiar și la 50.000 de oameni. Notre Dame a avut o istorie plină de evenimente de-a lungul secolelor. Cruciații s-au rugat acolo înainte de a pleca în războaiele lor sfinte. De asemenea, muzica polifonică a apărut în această catedrală. Multe dintre comorile catedralei au fost distruse sau furate în timpul Revoluției Franceze. În 2019, catedrala a fost grav afectată de un incendiu, moment în care s-au strâns foarte multe donații pentru restaurarea ei.

Vizitat de milioane de turiști anual, **Disneyland Park** se află în Marne-la-Vallee, un oraș nou aflat în zona de est a Parisului, Franța. Complexul este situat la 32 km distanță de centrul Parisului. Disneyland Paris cuprinde

două parcuri tematice, un centru comercial, districtul de mese și de divertisment și șapte hoteluri aflate în proprietatea Disney. De la deschiderea sa din 12 aprilie 1992, acesta a fost al doilea parc Disney care s-a deschis în afara Statelor Unite (după Tokyo Disney Resort) și primul care a fost deținut și operat de Disney.

Muzeul Luvru este unul dintre cele mai populare obiective turistice din Paris și cu siguranță în topul celor mai frumoase destinații turistice din Europa. Dacă sunteți împătimiți ai artei, vă veți bucura să petreceți ceva timp pe culoarele sau în sălile Muzeului Luvru din Paris, admirând miile de opere de artă expuse aici, precum faimosul tablou al lui Leonardo da Vinci, Mona Lisa (sau Gioconda). Muzeul Luvru oferă, de asemenea, o serie de antichități egiptene și o colecție impresionantă de monede și bancnote.

Tower Bridge este un simbol important pentru Londra și unul dintre cele mai populare obiective turistice din Europa. Situat lângă Turnul Londrei, podul a fost deschis oficial la 30 iunie 1894. Din cauza apropierii sale de port și pentru că se afla în direcția vaselor către mare a fost construit în așa fel încât să permită trecerea vaselor mari. Din această cauză s-a mers pe ideea de a crea o punte care să poată fi deschisă pentru a permite traficul vapoarelor.

Stonehenge este un monument neolitic din Anglia, unul dintre cele mai faimoase atracții istorice din lume. Ansamblul a fost construit în anul 3100 î.Hr. din pietre cu înălțimea de șase metri, aduse aici din Câmpia Salisbury, potrivit istoricilor. Se crede că Stonehenge are o semnificație astrologică, însă, chiar și în ziua de azi, oamenii de știință nu au reușit să descopere cu exactitate motivul pentru care a fost construit monumentul. De-a lungul timpului, Stonehenge a devenit un loc de pelerinaj pentru cei fascinați de misterele trecutului și de legătura omului cu cosmosul.

Catedrala Sagrada Familia din Barcelona este, fără niciun fel de îndoială, una dintre minunile arhitectonice din Spania. Este opera celebrului arhitect Antonio Gaudi și are un aspect original, unic în arhitectura mondială. Deși neterminată, clădirea a devenit un simbol al orașului. Construcția sa impresionantă, cu detalii sculpturale complexe și turnuri care par să atingă cerul, atrage anual milioane de turiști din întreaga lume.

CONACUL ARCHIA – PUNCTUL CENTRAL AL UNUI CIRCUIT TURISTIC DE POVESTE

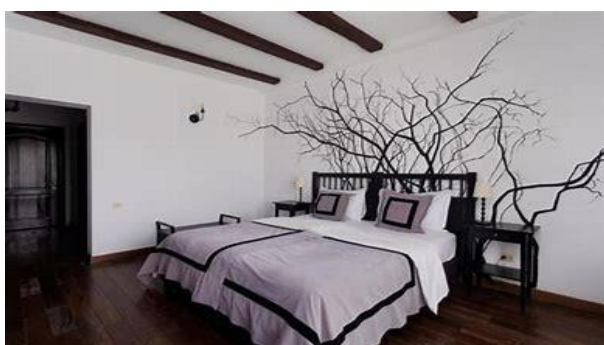
**Bâtcă Silvia, Brescan Georgiana, Caraivan Alexia, Ureche Carla,
Vârzar Denisa, Matei Georgiana – clasa a XI-a B
prof. coord. Carmen Goia**

Conacul Archia se află într-o zonă rurală liniștită, la 3 km de orașul Deva și oferă 17 camere tematice spațioase, un duplex și o vilă pe domeniu. Pe cele 10 hectare ale domeniului se pot face numeroase activități de agrement, printre care se numără: echitație, mini-golf, drumeții, iar pe perioada verii se poate utiliza piscina exterioară. Pentru cei mici există un loc de joacă special amenajat.

Fiecare cameră de la Conacul Archia are câte o poveste unică, aleasă de familia Szabo cu atenție, în funcție de natura care este omniprezentă pe domeniul Conacului. Fiecare cameră poartă un nume inspirat de farmecul domeniului Conacului. Pentru a sublinia nota de unicitate și autenticitate, fiecare cameră are o temă distinctă, conturată de specificul zonei, povestea conacului și materialele disponibile. (Camera Frunze, Camera Copaci, Camera Pădurea Aurie,

Camera Maci, etc). Anumite camere sunt dedicate familiei în sine (Camera Tradițional dedicată bunicii doamnei Szabo și Camera Transilvan dedicată bunicului domnului Szabo).

Oaspeții care vin la Conacul Archia pot savura o serie de mâncăruri tradiționale românești, ungurești și internaționale, la Restaurantul CAROL din incinta Conacului.

Poziția Conacului Archia este perfectă pentru iubitorii de obiective turistice autohtone, fiind la mai puțin de o oră de mers cu mașina de cele mai cunoscute dintre acestea. Centrul orașului Deva și Dealul Cetății se află la 10 minute. Punctele de atracție din Hunedoara, printre care Castelul Huniazilor, pădurea de stejari de la Chizid și grădina zoologică din Hunedoara, se află la 25 de minute, iar alte obiective precum Sarmizegetusa Regia, Muzeul Aurului din Brad, Mănăstirea Prislop și multe altele, la 45 de minute.

Conacul Archia din județul Hunedoara reprezintă o destinație ideală pentru cei care își doresc o escapadă într-un cadru natural deosebit, combinat cu un stil arhitectural elegant și servicii de calitate. Situat într-o zonă pitorească, acest conac oferă o experiență autentică, departe de agitația orașului, fiind locul perfect pentru relaxare și reconectare cu natura.

Inspirate de frumusețea Conacului, noi, un grup de eleve din clasa a XI-a B, sub coordonarea doamnei profesor Carmen Goia, am realizat un proiect în cadrul căruia vom prezenta diferite activități pe care un grup de turiști care pleacă din Roma le pot desfășura în timpul unui sejur de 5 zile la Conacul Archia. Proiectul include, de asemenea, recomandări pentru vizitarea altor obiective turistice din județul Hunedoara. Desfășurarea circuitului turistic pe zile este următoarea:

Ziua 1 – compania aeriană TAROM va asigura zborul turiștilor din Roma, la ora 12:45 în data de 23 decembrie 2024, iar prețul unui bilet va fi în valoare de 295 de euro dus-întors, de persoană, zbor direct către Cluj-Napoca, unde vor ajunge la ora 18:40. Din aeroport vor merge cu autobuzul Conacului Archia către destinație. Aici vor ajunge la ora 21:00, unde vor fi așteptați de către personalul Conacului. După efectuarea formalităților de check-in, sunt așteptați la restaurantul **Carol**, care este deschis între orele 12:30 și 23:00, pentru a servi cina.

Ziua 2 – micul-dejun se poate servi în intervalul orar 07:30-10:00. Ghidul Conacului le prezintă activitățile pe care le vor face în cursul zilei, prima activitate fiind vizitarea *Castelului Corvinilor* din Hunedoara, situat la doar 20 de minute de Deva.

Plecarea se face cu autobuzul Conacului la ora 11:00, iar intrarea în *Castelul Corvinilor* va fi la ora 11:40, prețul unui bilet fiind de 45 de lei de persoană. *Castelul Corvinilor*, numit și Castelul Huniazilor sau al Hunedoarei, este cetatea medievală a Hunedoarei, unul din cele mai importante monumente de arhitectură gotică din România. Este considerat unul dintre cele mai frumoase castele din lume, fiind situat în „top 10 destinații de basm din Europa”. Castelul Hunedoarei este cea mai mare construcție medievală cu dublă funcționalitate (civilă și militară) din România aflată încă „în picioare”. După vizitarea castelului, turiștii vor vizita *Muzeul de Arheologie, Istorie și Etnografie*.

La ora 15:00, turiștii vor servi prânzul la restaurantul **Rustic**, unde vor beneficia de o experiență culinară autentică românească. După prânz se vor delecta cu un concert magic de colinde organizat la *Peștera Bolii*, situată la doar 1 oră și 15 minute de Deva, care îi va introduce în atmosfera sărbătorilor de iarnă.

Seara, când vor ajunge la Conac, se va servi cina, după care se va organiza o seară de jocuri.

Ziua 3 – micul-dejun se va servi între orele 07:30-10:00. La ora 10:30, autobuzul așteaptă oaspeții Conacului pentru a-i duce într-o scurtă excursie la *Mănăstirea Prislop*, situată în apropierea satului Silvașu de Sus din județul Hunedoara, la 50 de minute de Deva. La mănăstire vor asculta slujba și se vor ruga. La ora 14:30, turiștii vor pleca spre Conac, unde personalul îi așteaptă cu bucate tradiționale pregătite special pentru masa bogată de Crăciun.

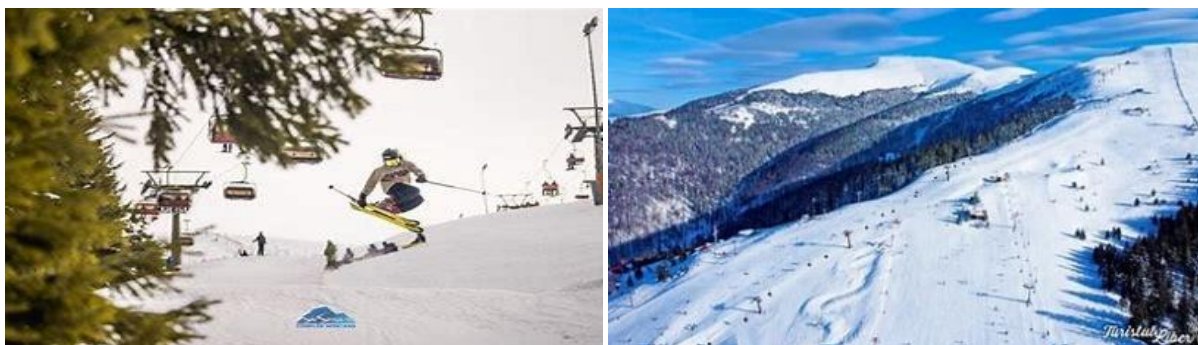
După masa de prânz, la ora 17:00, oaspeții pot să facă următoarele activități:

- ✚ Plimbare cu calul: 35/lei pers. – 10 minute
- ✚ Plimbare cu calul în domeniu: 75/lei pers. – 30 de minute
- ✚ Ședință de echitație: 90/lei pers. – 30 de minute
- ✚ Ieșire cu calul în natură: 250/lei pers. – 60 de minute

La ora 20:00 se va servi cina care îi va încânta pe oaspeți, iar după cină se va organiza o petrecere cu tematică și o tombolă cu premii foarte frumoase.

Ziua 4 – se servește micul-dejun între orele 7:30-10:00. Plecare cu transportul la ora 10:00 către stațiunea montană *Straja*, unde turiștii pot să facă un traseu de dificultate ușoară/medie care îi va relaxa și le va stârni interesul față de sporturile de iarnă.

În cazul în care turiștii doresc să schieze, au posibilitatea să închirieze echipament de schi sau snowboard. De asemenea, se pot achiziționa ore cu un monitor autorizat, contra cost, sau cartele de acces la majoritatea pârtiilor. Costul unei cartele pentru o zi de schi este de 160 de lei, aceasta fiind valabilă pâna la ora 17:00.

Prânzul se va servi la restaurantul *Vila Rustik*. La ora 17:30 se vor întoarce către Conac cu autobuzul, iar la ora 20:00 se va servi cina la restaurantul *Carol*.

Ziua 5 – micul dejun se va servi între orele 7:30 – 10:00. La ora 12:00 se vor efectua formalitățile de check-out, iar turiștii se vor pregăti de plecare și vor explora împrejurimile Conacului, pentru a rămâne cu o amintire frumoasă. La ora 12:30 vor pleca spre aeroportul din Cluj-Napoca, iar îmbarcarea se va face la ora 18:15, cu avionul companiei Wizz Air Malta. Sosirea în Roma va fi la ora 19:25, ora României.

confortul și relaxarea lor.

Ne dorim ca turiștii să plece cu amintiri de neuitat, inspirați de eleganța locului, de ospitalitatea personalului și de farmecul peisajelor din jur. Aici au posibilitatea să simtă liniștea și energia pozitivă oferite de natură, iar activitățile unice și bucătăria savuroasă le vor aduce un plus de satisfacție și dorința de a reveni și de a recomanda acest colț de rai celor dragi.

Am conceput acest circuit turistic la *Conacul Archia* și alte obiective turistice din Județul Hunedoara, întrucât sperăm ca acesta să ofere turiștilor experiențe de neuitat, în urma cărora să se simtă încântați și pe deplin răsfățați, purtați într-o atmosferă de poveste, unde fiecare detaliu a fost gândit pentru

Descoperind potențialul turistic la Muzeul Olteniei ... ne-am întâlnit cu Moșu' la Târgul de Crăciun din Craiova!!!

Clasa a IX-a D – prof. dirig. Carmen Goia

Muzeul Olteniei Craiova s-a înființat la 1 aprilie 1915, ca urmare a pasiunii și dăruirii unor familii de seamă din Craiova începutului de secol XX, dar mai ales în urma demersurilor neobosite ale cunoscutei personalități culturale care a fost Ștefan Ciuceanu.

În prezent, Muzeul Olteniei Craiova își desfășoară activitatea în patru imobile, Secția Istorie-Arheologie, pe strada Madona Dudu nr. 14, Secția de Științele Naturii, în Palatul Ramuri, pe strada Popa Șapcă nr. 8, Secția de Etnografie, la Casa Băniei și Laboratorul de Restaurare și Conservare, pe strada Madona Dudu nr. 14, în clădirea cunoscută sub numele de Extindere Secția Istorie-Arheologie. În completare se pot face tururi virtuale pe site-ul <https://muzeulolteniei.ro/>

Colecțiile muzeale aflate în patrimoniul Secției de Etnografie cuprind colecția de obiecte de cult, colecția de instrumente muzicale, colecția de ouă încondeiate, colecția de documente și fotografii cu Maria Tănase, colecția de documente etno-folclorice, obiecte de uz casnic.

Colecția de obiecte de cult folosite în spațiul ritualic al gospodăriei țărănești oltenești, în afara icoanelor de vatră prezentate la colecția „iconărit”, cuprinde o serie importantă de obiecte ritual-simbolice folosite în diverse temporalități și prilejuri sacre (sărbători, rituri și ritualuri de trecere, ritualurile din ciclurile calendaristice etc.). În patrimoniul Secției de etnografie sunt teaurizate și instrumente populare specifice Olteniei. Ne referim, în special, la instrumente de suflat, adică tipuri de fluier cu forme și din zone diferite ale provinciei, cavale, fife, ocarine, cimpoaie. Viori, cobze, o „țiteră” completează acest patrimoniu.

Gospodăria țărănească este definită de obiecte de lemn, ceramică, metal, sau alte materiale. Colecția specifică a Secției de etnografie a acumulat vreme de 50 de ani, în special obiecte din lemn, restul inventarului casnic a intrat în alte colecții. Portul popular oltenesc, prin varietatea pieselor ce-l compun, a tehnicilor și materialelor folosite, a organizării decorurilor pe suprafața pieselor și motivelor decorative utilizate, reprezintă unul din cele mai complexe domenii ale artei populare. Oltenia, zonă etnografică cu o individualitate artistică de mare expresivitate, cunoaște o mare diversitate de tipuri de costume.

După vizitarea Muzeului Olteniei Craiova, unde am descoperit comorile culturale, tradițiile și istoria regiunii Oltenia, ne-am îndreptat atenția spre un alt aspect fermecător al Craiovei, specific sezonului festiv. La doar câteva minute de mers, Târgul de Crăciun din Craiova ne-a întâmpinat cu atmosfera sa magică, plină de lumini, arome de scorțișoară și colinde tradiționale.

Una dintre cele mai îndrăgite atracții ale Târgului de Crăciun din Craiova a fost sania zburătoare a lui Moș Crăciun, o premieră în Europa de Est, care a adus bucurie atât copiilor, cât și adulților. Aceasta a survolat zilnic Piața Mihai Viteazul, oferind un spectacol aerian unic. A fost decorată cu detalii aurii și argintii și completată de lumini care pulsau în ritmul colindelor. Renii atașați saniei au fost realizați din instalații luminoase având un design bogat în detalii, iar în interior, sania era captușită cu material roșu și alb, evocând magia sărbătorilor. Vizitatorii prezenți la târg au avut șansa de a trăi o experiență plină de magie.

Autoritățile locale au ales pentru Târgul de Crăciun din acest an o serie de teme captivante, menite să încânte vizitatorii de toate vârstele și să creeze o atmosferă unică. Una dintre principalele atracții a fost „*Tărâmul fermecat al Frumoașei și Bestiei*”, unde magia poveștilor clasice a prins viață prin decoruri spectaculoase și personaje îndrăgite. De asemenea, „*Satul lui Moș Crăciun*” a adus o notă de veselie și căldură, recreând atmosfera unui sătuc de iarnă plin de spiriduși harnici, căsuțe decorate festiv și activități interactive pentru cei mici.

Tema „*Crăciunul tradițional*” a pus în valoare obiceiurile și folclorul autohton prin decorațiuni inspirate din portul popular, colinde și preparate specifice sărbătorilor. Celor pasionați de tehnologie și lumi fantastice, „*Crăciunul Galactic*” le-a oferit un univers futurist fascinant, cu decoruri spectaculoase.

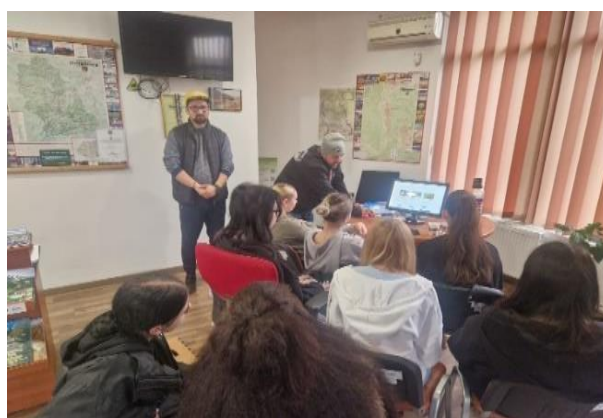
Târgul de Crăciun din Craiova și Muzeul Olteniei ne-au oferit o experiență culturală și festivă de neuitat, combinând trecutul și tradițiile cu magia sărbătorilor de iarnă. Vizitarea Muzeului Olteniei ne-a purtat într-o călătorie fascinantă prin istoria, cultura și obiceiurile regiunii, descoperind comori etnografice, artefacte valoroase și povești autentice ale locului. De aici, atmosfera festivă a continuat la Târgul de Crăciun, unde bucuria prezentului a prins viață prin lumini strălucitoare, decoruri spectaculoase și tematici captivante. Aceste destinații au fost o combinație perfectă între cunoaștere și emoție, oferindu-ne o perspectivă unică asupra spiritului Craiovei.

Interviu cu Radu Roșca – fiul Văii Jiului, despre Ținutul Momârlanilor

prof. Carmen Goia

În acest interviu captivant, Radu Roșca ne poartă prin povestea Ținutului Momârlanilor, un proiect născut din pasiunea sa pentru istorie, tradiții și turism. Transformat din *Povestea Locurilor* într-un brand al Văii Jiului, acest proiect redefineste experiența turistică, invitând vizitatorii să descopere o regiune plină de legende, peisaje unice și valori culturale.

Radu Roșca: Să vă spun câteva cuvinte despre proiectul Ținutul Momârlanilor. A început dintr-o pasiune, în urmă cu foarte mulți ani și s-a transformat acum cinci ani de zile din *Povestea locurilor*, în Ținutul Momârlanilor. Practic, este vorba despre experiența trăită de un turist când vine într-o regiune, despre ce poate să facă acel turist la 360 de grade în jurul unității de cazare.

Acesta este Ținutul Momârlanilor – cu locuri și intrări în Valea Jiului, asemănătoare unei prisme, cu legende tradiționale, unități de cazare, locuri de vizitat pentru copii, parcuri de aventură, stațiuni, orașe, etnografie și tradiții.

Am ajuns acum la cele mai importante avantaje ale turismului din Valea Jiului. Din discuția de astăzi, aș menționa câteva elemente deosebite: cea mai veche nedee, datând din 1884 și unul dintre cele mai importante obiective turistice din România – altarul creștin din Biserica Sănonilor din Petroșani.

De asemenea, Valea Jiului găzduiește unele dintre cele mai impresionante formațiuni geologice din țară, chiar mai expresive decât Sfinxul din Bucegi. Cel mai reprezentativ obiectiv, cu șanse mari să devină unul dintre simbolurile turistice ale zonei, este „pumnul” din Peștera Dracului din Vulcan.

Carmen Goia: *Din partea cadrului didactic – o curiozitate pentru notele de 10 cu care ați plecat de aici și drumul parcurs la Politehnica din Timișoara: pentru mine denotă determinare și perseverență, dar pentru elevi, o curiozitate? Ce înseamnă?*

Radu Roșca: Din punct de vedere vocațional, aș vrea să mă întorc puțin în timp. Am terminat Liceul Teoretic, actualul „Mihai Eminescu” din Petroșani și am susținut bacalaureatul în 1997, primul an cu un examen cu adevărat dificil în România. Am absolvit liceul cu a patra medie din școală și a șaptea din toată Valea Jiului. Ulterior, am intrat la Politehnica din Timișoara, obținând nota 10 atât la matematică, cât și la fizică. Pe parcursul facultății, mi-am dat seama că drumul tehnic nu mi se potrivea complet, dar am finalizat studiile cu nota 6, care era minimul necesar pentru a obține licența.

Pentru voi, cei din clasele a XI-a și a XII-a, este foarte important să vă gândiți serios la drumul vostru în viață. Iar ca să-i răspund doamnei profesor, cred că dacă aș fi reflectat mai mult la momentul potrivit, poate aș fi ales altfel. Totuși, gândirea critică pe care am dobândit-o la Politehnica din Timișoara m-a ajutat enorm de-a lungul vieții. Poate că aș fi realizat și mai multe dacă mi-aș fi ales mai atent profilul de activitate, dar fiecare experiență contribuie la ceea ce suntem.

Carmen Goia: *Și pentru ca toată experiența școlară din liceu și facultate adusă în Valea Jiului să fie un plus valoare, să nu devină doar un exercițiu de memorie, noi vă ajutăm la promovare.*

Radu Roșca: Proiectul acesta a început ca o pasiune personală pentru istorie, iar pe parcursul ultimilor 15 ani am realizat cu adevărat importanța lui. Zilele trecute glumeam cu regizorul Andrei Chirilă, care este chiar mai pasionat decât mine – el și-a început călătoria acum 17 ani.

Am înțeles că, dacă nu știi cine ești, nu ai cum să te îndrepti cu adevărat spre viitor. Fără o ancoră în trecutul vostru, fără să știți cine ați fost, viitorul rămâne incert. Aceasta este călătoria mea, iar tot ce am făcut până acum a fost pentru generațiile următoare. Toate generațiile copiilor din Valea Jiului sunt strâns legate de acest proiect.

De ce? Vă dau o informație în premieră: faceți parte din prima formă statală de organizare a românilor, cunoscută sub numele de „Țara de Piatră,” care include voievodatul Litovoi, Țara Hațegului, Valea Jiului și Gorjul. Acesta a fost menționat pentru prima dată în Diploma Cavalerilor Ioaniți din 1247. Practic, împreună cu voi trebuie să ducem mai departe mesajul: *aici a început istoria românilor.*

Goia Carmen: *Pentru mine, acest lucru se traduce în mândria de a fi român și de a rămâne aici, în această zonă. Aici îmi voi încheia cariera și voi avea ocazia să lucrez cu multe alte generații de elevi. Acum, însă, vreau să aud întrebările voastre, dragi elevi.*

Elevă XI B: *Ce v-a determinat să dați culoare Văii Jiului?*

Radu Roșca: Da, foarte bună întrebare.

Claudiu Serea CNIPT: *O clipă vă întrerup, cred că se referă la Valea Jiului, zonă minieră văzută în alb și negru.*

Radu Roșca: Transferul de la minerit la turism și produse tradiționale reprezintă, de fapt, transformarea Văii Jiului, trecerea de la monotonia alb-negru a mineritului la o paletă plină de culoare. Este un proces inevitabil, pe care toți suntem obligați să-l susținem. Acest transfer poate avea succes doar dacă punem accent pe povestea autentică a locului, începând cu oamenii de piatră, cunoscuți ca momârlani (momârle), și continuând cu rețetele tradiționale din zonă.

Elevă XI B: *Unde v-ați vedea peste 10 ani?*

Radu Roșca: Acolo unde sunt și acum, făcând ceea ce îmi place. Am considerat mereu că n-am lucrat o zi în viața mea. După ce am terminat Facultatea de Electronică și Telecomunicații din Timișoara, am intrat în domeniul vânzărilor tehnice. Ultima mea poziție ca angajat a fost de Service Manager în cadrul Orange România, unde am coordonat cea mai mare echipă de vânzări din țară, dar nu am lucrat ca inginer, ci pe partea de comunicare, vânzări și relaționare.

Din 2009, după ce am ieșit din mediul multinațional, mi-am creat propria companie de consultanță și propriile proiecte: *Ținutul Momârlanilor* și marca oficială de comunicare a Văii Jiului. Acest produs, dezvoltat de mine, a fost donat fiecărei primării din zonă și aprobat prin hotărârea consiliului local. Platforma oficială de comunicare a Văii Jiului o întrețin din pasiune, funcționând ca un agent de turism cu propria firmă. Practic, și acum sunt la lucru, dar pentru că îmi face plăcere. Stau cu voi la discuții fără să mă oblighe cineva să rămân, să plec sau să respect un program fix.

Elevă XI B: *Cât a durat să acumulați tot ceea ce știți?*

Radu Roșca: 15 ani. Până la *Ținutul Momârlanilor*, am dezvoltat un agregator de cultură și civilizație românească numit **Povestea-locurilor.ro**. Este cea mai curată platformă de istorie și turism din România, cu peste o mie de articole. Aceasta a fost călătoria mea inițiativă, cea care m-a adus la *Ținutul Momârlanilor*.

Elevă XI B: *Ce vă fascinează cel mai mult la Valea Jiului?*

Radu Roșca: Valea Jiului este o provocare din punct de vedere al unității și dezbinării în același timp. Cea mai mare provocare personală pentru mine este să unesc Valea Jiului, iar această platformă deja contribuie la acest obiectiv.

Claudiu Serea CNIPT: *Dar din punct de vedere turistic ce ați schimba?*

Radu Roșca: Posibilitatea de a face turism 12 luni, adică tot anul.

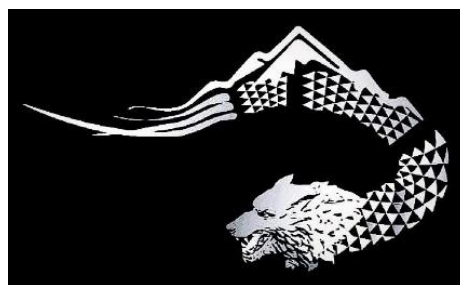
Elevă XI B: *Dacă ați putea schimba ceva, ce ați schimba sau ce ați adăuga?*

Radu Roșca: Da, nu știu dacă aș schimba ceva în Valea Jiului. Mă bucur că perioada mineritului s-a încheiat – asta aș fi schimbat. Aș desființa toate minele mâine. Ca să adaug ceva, poate aș extinde sezonul turistic, dacă ar fi un pic mai cald, mai mult timp.

Claudiu Serea CNIPT: *Să facem un turism de 360 de grade pentru Valea Jiului unită prin turism!*

Radu Roșca: Turismul de 360 de grade, din punctul nostru de vedere, implică o unitate vizuală. De exemplu, dacă ieșiți pe ușa, veți observa dragonul din albumul *Carpatice Petroșani*. Noi am realizat, din punct de vedere tehnic, ceva ce nu s-a reușit în Valea Jiului în ultimii 30 de ani: am unit toate administrațiile locale astfel încât să colaboreze prin acest proiect, dar să rămână și independente.

De exemplu, dacă schimbăm acest element vizual în *Ținutul Momârlanilor*, administrațiile pot folosi același simbol, dar fiecare își păstrează identitatea.

Dacă municipiul Petroșani participă la un târg de turism cu marca sa, implicit promovează și dragonul din arcul Carpat. La fel și mun. Lupeni, în alte evenimente, promovează același simbol. Practic, eforturile financiare ale fiecărei administrații contribuie la promovarea întregii zone. Este o strategie similară cu psihologia brandului Nike, unde fiecare acțiune locală contribuie la imaginea generală a Văii Jiului, ceva ce nu s-a făcut până acum.

Claudiu Serea CNIPT: *Ați putea să legați poveștile vechilor zei greci din Parâng cu Valea Jiului, într-un circuit turistic?*

Radu Roșca: Noi avem deja un circuit turistic – *Circuitul Uriașilor* – pe care îl documentăm de ceva timp. Spre deosebire de mitologia grecilor, care este de fapt inspirată din mitologia veche românească, noi ne concentrăm pe originile locale. De exemplu, în Parâng am descoperit Stânca lui Prometeu. Etnograful local din Petrila, domnul Gălățan, a fost surprins de această descoperire, pentru că el documentase povestea lui Prometeu. Se știe că diferiți autori antici au numit această zonă „Parangos,” care ulterior a devenit Parâng. Toate aceste elemente sunt interconectate, iar mitologia locurilor noastre este mult mai veche decât mitologia greacă. Acesta este un aspect unic pe care Valea Jiului îl poate oferi turiștilor.

Am parcurs o călătorie prin timp, ajungând în prezent și dorim să documentăm Valea Jiului și într-un serial intitulat „Eggregora”, în colaborare cu regizorul Andrei Chiriac.

Totodată, împreună cu Universitatea Politehnică din Timișoara, vrem să dezvoltăm o experiență captivantă de turism din perspectiva gaming-ului, transformând această aventură într-o poveste interactivă și atractivă. Scopul este să conectăm oamenii, inclusiv generațiile viitoare, cu istoria, tradițiile, etnografia și legendele locului, într-un format adaptat zilelor noastre. Acest joc are scopul de a deveni un instrument principal pentru educația voastră. Chiar dacă mergeți la școală, iar doamna profesor, împreună cu CNIPT Petroșani, își propun să vă învețe lucruri importante, telefonul din mână voastră devine un element-cheie. Dacă reușim să vă captăm atenția prin acest joc, avem șansa să vă educăm într-un mod nonconformist. Aceasta este, în esență, povestea pe care am construit-o în această perioadă.

Claudiu Serea CNIPT: *Și nu ați vrea să implementați acel joc la nivelul Văii Jiului?*

Radu Roșca: Ba da. Proiectul este deja în derulare, deci nu este doar la nivel de vis ceea ce mă întrebați, ci este ceva concret. Este un pas important spre valorificarea modernă a identității Văii Jiului, oferind un model de educație care îmbină tehnologia cu tradiția, pentru a asigura continuitatea acestei moșteniri în rândul generațiilor viitoare.

Goia Carmen: *Vă mulțumim pentru că ați fost alături de noi în această experiență și pentru sprijinul acordat elevilor noștri, oferindu-le o perspectivă unică asupra istoriei și viitorului acestei regiuni.*

Călătoria prin Valea Jiului, povestită de Radu Roșca, este mai mult decât un simplu proiect turistic – este o misiune de redescoperire și valorizare a unui patrimoniu cultural unic. *Ținutul Momârlanilor* reprezintă o punte între trecut și viitor, o inițiativă care îmbină istoria, tradițiile și legendele locului într-un format modern și captivant. Prin aceste inițiative, *Ținutul Momârlanilor* devine o invitație deschisă către turiști și comunități deopotrivă, consolidând identitatea Văii Jiului și contribuind la promovarea ei ca destinație de turism cultural și educațional.

„Lupta Titanilor” – O aventură virtuală inspirată din Legendele Văii Jiului

Nergeș Cristian Gabriel, Guță Cristian Darius – clasa a IX-a D
prof. coordonator Carmen Goia

Într-o toamnă răcoroasă, Universitatea Politehnică din Timișoara, prin *Divizia de Game Development*, a lansat un proiect ambițios și captivant pentru tinerii din Valea Jiului. Sub îndrumarea Conf. univ. dr. ing. Ciprian-Bogdan Chirilă și a Șefului de lucrări dr. ing. Stelian Nicola, echipa de management a propus o provocare pentru studenții la masterat – crearea unui joc blockchain „**Play to Earn**” (P2E), inspirat din legendele ancestrale ale regiunii, cunoscute pentru mitologia sa cu titani și eroi.

Despre jocul „Lupta Titanilor”

„*Imaginați-vă o lume virtuală a titanilor, în care fiecare caracter are propria poveste și puteri unice! Aș dori să creăm un egor care să le unească destinele*”, a declarat Raul Brumar, cofondator al masterului de Game Development. Jocul își propune să îmbine

tehnologia modernă cu mitologia locală, creând o experiență captivantă care să atragă atât tineretul, cât și turiștii interesați de istoria regiunii.

Un eveniment de început promițător

În data de 22 octombrie 2024, Valea Jiului a fost martora unui eveniment deosebit, o adevărată călătorie de învățare și descoperire, organizată la Cinematograful din Lupeni. Universitatea Politehnică Timișoara, împreună cu actrița Ramona Bădescu și experți din diverse domenii, au adus la viață o poveste captivantă despre istoria, mitologia și viitorul regiunii noastre.

„Mecanicile jocurilor sunt cele care transformă un simplu proces într-o adevărată experiență de învățare”, a afirmat Stelian Nicola, un nume important din cadrul Universității Politehnica Timișoara, care a condus Divizia de Game Development. Acest concept inovator propune o legătură între educația formală și jocurile video, devenind un instrument eficient pentru atragerea tinerelor talente și promovarea culturii Văii Jiului.

Interviu cu invitații

În cadrul evenimentului, am avut ocazia să discutăm cu invitați de seamă despre ceea ce poate reprezenta „culoarea” pentru Valea Jiului și despre cum un joc educativ poate contribui la dezvoltarea regiunii:

„«Culoarea» pentru mine înseamnă tot ce are legătură cu natura, adică oamenii, fauna, flora și geografia locurilor, toate acestea fiind folosite ca un punct de atracție turistică. Asta înseamnă că Valea Jiului are un potențial enorm și că începem să înțelegem mai bine ce reprezintă «culoarea» din această zonă.” - Conf. univ. dr. ing. Ciprian-Bogdan Chirilă, prodecan la Facultatea de Automatică și Calculatoare.

Despre schimbările pe care le-ar aduce în Valea Jiului, acesta a spus:

„Mi-aș dori să îmbunătățim infrastructura. Este esențial ca turiștii și locuitorii să poată accesa toate frumusețile acestei regiuni.”

În continuare, profesorii și experții au subliniat importanța implementării jocului educativ care ar putea ajuta la promovarea regiunii:

„Este o idee foarte bună, deoarece poate aduce o contribuție semnificativă la atragerea tinerilor și la promovarea zonei. Acest tip de activitate poate fi o metodă interactivă prin care tinerii să învețe despre cultura, istoria și tradițiile Văii Jiului.”

Și cum ar putea poveștile mitologice să fie legate de acest proiect? Ciprian-Bogdan Chirilă a adus un exemplu inspirat: *„Da, am putea să facem acest lucru! Poveștile despre zeii greci pot fi legate de anumite legende sau mituri din Valea Jiului, iar astfel ar putea deveni un punct de atracție pentru turiști. Este o idee inovatoare care ar putea pune în valoare istoria regiunii și să o transforme într-un loc unic în circuitul turistic din România.”*

O oportunitate pentru tineret

Evenimentul a reprezentat o oportunitate rară de a întâlni și învăța de la profesioniști din domenii diverse, inclusiv de la specialiști în chimie alimentară din cadrul Universității din Craiova. Aceste întâlniri au fost o invitație deschisă pentru liceenii și tinerii din Valea Jiului, de a deveni parte dintr-o poveste mai mare, o poveste despre descoperire, educație și viitorul regiunii. Prin jocurile educative, prin promovarea mitologiei și istoriei locale și prin îmbunătățirea infrastructurii, Valea Jiului are șansa să devină un centru de atracție turistică și educațională, având un impact major asupra tinerelor generații.

Referințe:

1. *Lupta Titanilor*: <https://europegenesys.com/universitatea-politehnica-timisoara/>
2. *Game Development*: <https://europegenesys.com/game-development-la-lupeni/>

Happiness is not about
getting all you want,
it is about enjoying
all you have.

Colegiul Economic “Hermes” Petroșani
Str. Independenței nr. 1A, Petroșani, jud. Hunedoara
Telefon/Fax: 0254 548 450, 0254 542 252

www.colegiul-hermes-petrosani.ro

e-mail: lecohermespet@yahoo.com

ISSN: 2537- 6063

ISSN-L: 2537- 6063

ISSN: 2537- 6063

ISSN-L 2537-6063

